

Breve til Jens Aage Larsen fra 1916 – 1922

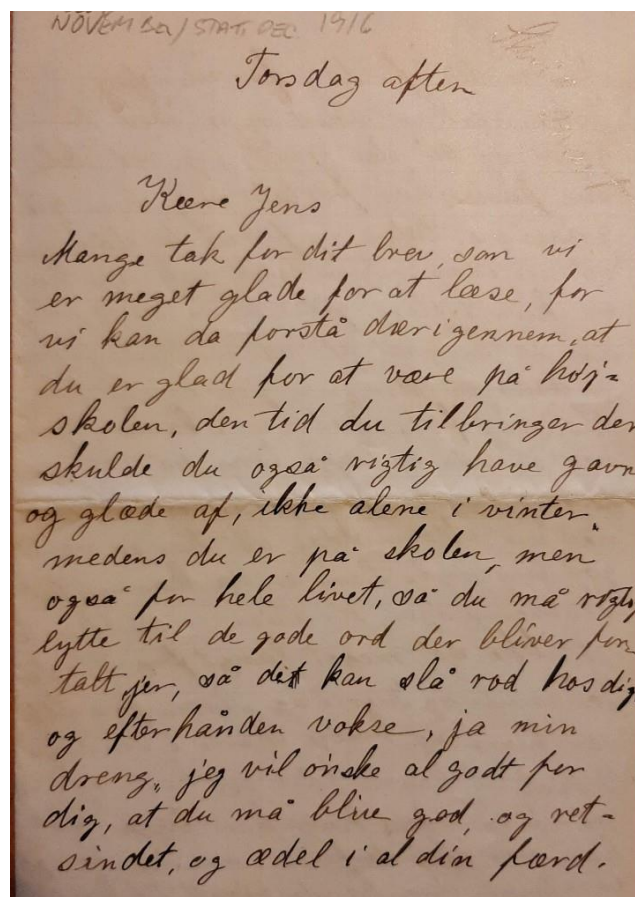
Min farfar Jens Aage Larsen fik mange breve tilsendt fra hjemme i Ebbeskov, mens han var på Ollerup Gymnastik Højskole eller var ude og tjene. Mange af brevene var ikke dateret. Nogle af brevene var med dato men ikke årstal, så jeg har forsøgt at indsætte brevene i den rækkefølge, som jeg mener må passe sådan nogenlunde.

Tidslinje: Ophold på Ollerup Gymnastik Højskole 1916

Plads på gård Bregnemose ved Naarup, på Fyn Maj 1917 – Maj 1918

November 1921 – marts/april 1922: Ollerup Gymnastikhøjskole

Maj 1922 tilbage på Gården i Ebbeskov

Vi begynder dog med et brevkort 8. maj 1908 på Jens Aages 9 års fødselsdag fra Emilie ¹ på forsiden er der et foto af Kronprins Olav på samme alder som Jens Aage.

Kære Jens. Hjertelig lykønskning i haabet om, at du maa faa en rigtig glad fornøjet Dag. Jeg har sendt en lille pakke til Dig og haaber, at du vil blive glad for dens indhold. Du kan vel nok finde paa at trække det op "for lille der andre slægt er vel uddød for længe siden"? Venlig hilsener til Dig fra Emilie. *(Emilie var en ven af Birgittes familie, som besøgte gården og hjalp til. Var også med til at fejre jul i Ebbeskov)*

1916

Ebbeskov den 23/2 1916? Brev fra moder – Jens Aage på Ollerup

Tak for fødselsdagsbrevet. Det kom ligegodt ikke før den 22. Det går jo nok lidt senere med postsager nu. Færgeren går vel ikke over uden om dagen. Vi havde da lidt fremmede d. 21 De fra Tokkerup, Lærerinden og hendes søster, Sanglærerens kone, Kristian og Anna. De fik dem en søn i går (*ved ikke hvem forældrene er*) De har det meget godt, jeg har derovre. I dag er Ingrid der. De har også fået en ny pige, Emilie fra Godthåb, så nu har de to. Anna, Ingeborg og Ellen, Valdemar ikke at forglemme var her i Fastelavnen. Og jeg skal hilse fra dem. Jeg kan ikke vide, hvor vi dog skal få nogen gode pladser til de to piger, som de synes om. Anna ved jo ikke, hvordan en hun vil have. Du har vel nok skrevet til dem om at tage plads på Fyn. Det havde jeg heller ikke noget imod, så var det ligesom du ikke var ene derovre. Nu skal I også snart til at begynde på den sidste måned, så er det gode forbi. Gid I så må have fået et godt udbytte af jeres opholde på Ollerup Højskole. I onsdags blev vi så af med den store Tyr og nr. 28. Hende fik vi 55 Øre ? Tyren 500 kr. og så en kvie som er med kalv. Men den er ikke så stor. Der er vist også længe til den skal kælle. I dag har de være oppe med 3 grise. Nu har vi kun 2 igen. Lars og Johannes hugger brænde. Vi har ikke fået savet endnu, men vi finder snart at få. Fader er i Næstved i dag. Der har han været så mange gange i vinter. Jeg er næsten bange for, at det ender med, at han tager genvalg. De bliver jo ved at opfordre ham til det. Det er naturligvis heller ikke så let for nogen hel ny. For der er jo meget mere nu end der før har været. Men 4 år er også en lang tid nu, da Fader er så gammel som han er (62 år). Han bliver helt opslidt af det arbejde, for han går alt for meget op i det. Nu må jeg slutte. Jeg vil have, at Ejner (tjenestekarl) skulde gå til Fakse med pakken, så det kunne komme med 5-toget ellers varer det vel så længe, inden du får den. Lev nu vel min kære dreng og vær hilset fra Moder og os alle herhjemme. På onsdag skal vi til Tokkerup til Fødselsdag. Du skulde tage og sende et kort til Marie. Hils Lars.

Brev fra søster Anna – fredag eftermiddag – forår – tæt på sommer

Kære lille broder. Tak for brevet, jeg har fået for længe siden. Jeg havde ventet et billede af dig i det sidste brev, jeg fik. Men der var jo ikke noget. Nu har du vel ikke ret længe og skal være på Skolen i. Er du alligevel ikke vel ikke ked af, at du skal til Fyn igen, men det bare det er gode mennesker, du skal være hos, så går det nok og når du bliver ved at være en god dreng og holde dig borte fra den dårlige ungdom og deriblandt kan man vel regne Piger og Karle. Det bliver nok ikke noget til, at jeg kommer til Fyn. Moder vil jo helst have at vi skal være lidt nærmere ved, nu hvor du rejser så langt

¹ Emilie var en "ven" af huset og ikke familie.

bort. Vi kommer jo til at savne dig, men når bare vi ved at du har det godt, så gør det ikke noget. Til sommer skal jeg nok være mere flittig til at skrive til dig. Du kan da også tit cykle en tur til Højskolen. Det er vel ikke så langt derfra, du kan vel også så en otte dages sommerferie og komme hjem. Jeg ved ikke rigtig, om jeg får en plads i Haslev. Jeg var til foredrag i Aftes og høre Jeppe Åkjær læse op, og det var ganske interessant. Det var ellers et grusomt Vintervejr, vi har fået. Det flyger her hver eneste dag, så Togene kan vist næsten ikke gå. Nu skulde vi jo ellers snart have Sommervejr. Nu må jeg slutte med mange kærlige hilsener fra din Søster Anna Larsen – skriv snart.

Mandag eftermiddag – uden dato Brev fra Ebbeskov

Min kære Dreng. Hvordan går det med jer. Har I fået jert tøj, jeg kan da tænke, I har været noget betuttet, da ikke der var kommet noget til jer, men vi har trøstet os med at det er kommet senere på aftenen, så du må helst skrive, så snart du har fået vort brev og fortælle hvordan det er gået. Nu har jeg været henne og lave kaffe til P. Jørgensen og fader. De er kørt, så jeg er jo blevet afbrudt i det. Vi var nede hos Bedstefader² og Jens havde købt et Føl, som Bedstefader jo var helt stolt af. Det så da også meget godt ud. Bedstefader er meget glad for Jens³ Han roser ham altid, de skulde tærse nu i denne uge. Den nye kvie har kælvet, hun malker ikke ret meget endnu, men det bliver måske lidt bedre. Ja, her er jo bleven nogle tomme pladser i stuen hos os, nu I tre børn er rejst, men jeg tænker på jer mange gange om dagen og så snart jeg vågner om morgenen og jeg beder for jer, min dreng at I må blive brave og gode mennesker og dygtige – og samvittighedsfuld, må udføre det arbejde, der vil blive jer til det her i livet. Jeg vil håbe, du rigtig må lukke øre og hjerte op for det gode ord, der føres på Ollerup. Nu må jeg holde op for denne gang. Ingrid skal til Fakse og have Brevene med. Jeg skal hilse fra Anna og Ingeborg. Vi har fået kort fra dem. *Fader skriver videre:* Kære Søn. I kom da lykkelig og vel over til Fyns Land og jeg haaber, I har fået tøjet. Lad mig nu se at I hænger godt i så I kan få godt udbytte af at være der, det er jo en Vinter, som I skulde have godt af i al Tid, så I kan blive dygtige mennesker som gerne vil Arbejde i det godes Tjeneste. I dag har vi dejligt vejr. Johannes plejer Roejord i Eftermiddag. I Formiddag var han på Græsjorden. Jeg måtte til Tokkerup og købe en ny Plov. I morges fik de ødelagt begge de gamle, mens Lars var hjemme. Smeden i Tokkerup kan reparere den ene. Jeg skal til Sognerådsmøde i Eftermiddag. Jeg sidder og venter på Peder Jørgensen. Lad os nu snart høre lidt fra Dig. Kærlig hilsen fra din Fader. Mange kærlige hilsener til dig fra Moder. Jeg skal hilse fra Ingrid. Skriv snart rigtig langt brev. Hils Lars.

Brev fra Ebbeskov uden dato – Fredag formiddag

Kære Søn. Tak for brevet, som vi fik i går. Jeg må jo sætte mig hen og skrive lidt til dig. Du synes jo ikke, du hører ret lidt (meget?) fra os? Vi har det da godt alle sammen. Fader har været i Næstved til Amtsrådsmøde (⁴) Han må ligge over deroppe for de skulde have Licitation i går. Da de var færdig, tog han ud hos Ingeborg, så blev hun jo glad for besøget. De havde det helt godt i går. Herskabet fra ikke hjemme, så Fader og Vejinspektøren (han var bilende for Fader derud), havde drukket kaffe på Ingeborgs værelse. Johannes og Ingrid går og graver græsstykket her ude i haven i dag, så de har posen med Chokoladerne, som Fader havde med hjem i aftes og ligger i det åbne vindue, så de piller nok af det. Det er også strængt at grave. I eftermiddag kører Johannes nok ned efter det sidste læs tang. Vm. Har kælvet, fik to kalve. De vejede 117 kg? Så hun bliver vel nok ikke så god i år heller, men hun er da ikke så mager, som har var i fjord. Nej, vi er ikke så højt oppe med mælken. Vi holder os vist omkring de 270 liter, nu malker 12 og 3 jo ikke noget. Fader har bogen med i Banken i dag. Det er jo denne gang, vi skal have overskud. Vi skal have 853 kr. i det hele. Gæssene har vi ikke solgt nogen af

² Birgittes far Jens Christian Pedersen i Orup

³ Mener det må være Jens Theodor Petersen, hans Hans Johan Pedersen og Mette Marie Pedersen

⁴ Jens Kristian Larsen var medlem af Præstø Amtsråd fra 1904 - 1928

endnu. Der er ingen pris på dem i København. Jeg tænker, vi kan sælge dem til private folk. Mere end 1kr. 25 øre kan vi vist ikke få. Der er nogen, der har averteret fede Gæs til den pris. Nu har Ole Rasmussen solgt sin gård. Det stod i avisen i går. 89.000 kr. med besætning og inventar. De skal rejse derfra 4. december. Der er en Lavets, Marienlyst, som har købt den. En rig mand, som vist har haft en stor gård og har solgt. Er det din mening af sende det snavsetøj i posen uden af pakke noget om. De kan du da ikke. Der må da et godt stykke papir udenom og god adresse på. Glem nu ikke at sende, så vi har det d. 12. Har du så nogen snavsede flipper, som du kan undvære så længe. Så send den med, kan vel nok få vadsket den hos kravekonen, når de kommer lidt tidligere. Kære Broder. Jeg må nok fylde Brevet. Posten er lige ved at komme. Vi bliver ikke rigtig færdig med græsstykket. Johannes gik fra mig. Han skal jo efter tang. Alfred ringede til os forleden. Dag, deres Dreng, har været gået fra dem, et par dage, men kom da igen i Onsdags. Det var jo lidt uheldigt for dem, nu Alfred er inde. Han mente han fik 6 Dages orlov fra i dag. De har solgt deres Gæs. De fik 125 øre pr. Pundet af dem. Det var til et Hotel i Roskilde. Kristian har lige været hjemme og haft valgorlov. Han mente, han fik orlov fra den 8. Nu kan jeg ikke skrive mere denne gang. Vi har jo ikke Tid saadan og sætte os hen. Du går rigtignok har det det godt i Vinter. Kan du mærke, du bliver noget tyk. Moder mener ikke, det er værd vi nogen nogen ? – hilsen fra din Søster Ingrid. – Nu er Posten her – hav det rigtig godt. Moder skriver på det sidste ledige stykke papir: Nu må jeg holde op. Vi skulde havde lidt tidlig middag. I har det rigtig godt derovre kan vi mærke af dit brev. Det er vi glade for. Lev nu vel min dreng og hav det rigtig godt. Det ønsker Din Moder – Hilsen fra Din Fader.

Ebbeskov, den 16/11-1916 Brev fra Fader Jens Kristian (Jens Aage på Ollerup)

Vi sender dig hermed at par Sko, som jeg købte til dig i går. De er lige så pæne som mine morgensko, så jeg håber, du behandler dem pænt. Vi har det da ellers meget godt herhjemme, vi er da alle raske. Det hjælper da godt med pløjningen. I dag bliver Johannes omtrent færdig med det stykke mod Jens Nielsens Mark. I går Morges kælvende nr. 14 men det lader ikke til at hun kan blive ? så det er jo lidt kedeligt. Lad mig nu se at du og Lars kæmper så godt I kan få godt Udbytte af at være der ovre i Vinter. Vi havde jo ellers ventet både Lars og Alfred hjem i morgen, Siden vi ikke har hørt fra nogen af dem, så vi ved ikke hvad det bliver til. Lars vilde jo hjem og hente sit tøj. Han skulde jo være færdig Fredag. Du kan da hilse Lars fra os. Jeg talte med hans Fader i aftes i Fakse. Der var Generalforsamling og udbetaling på ?. Det foregik på Hotellet. Jeg tror at Moder har lagt lidt kager i kassen tilligemed skoene. Hun tror vist at I går og bliver lækkersultne. Nu håber vi, at du skriver når du får Pakken og Moder vilde have, at du skulde fortælle lidt om du har hørt noget fra Anna og Ingeborg. Og hun vilde også have at du skulde fortælle os lidt om Dine kammerater. Om der er nogen her fra egnen. Ja nu er der kun 6 uger til jul, så der går ikke så lang tid til vi kan vente at se jer. Denne gang skriver Moder ikke, men hun skal nok skrive, når vi får Brev fra Dig igen. Lad mig nu se Du er en god Dreng og hører godt efter foredragene. Det er jo i grunden det, det kommer mest an på – at I bliver ærlige og redelige mennesker, der helst vil det gode. Jeg skal hilse fra alle herhjemme og til slut en Kærlig Hilsen fra Din Fader. Jens Kr. Larsen.

Holbæk 17/11-1916 – Brev fra søster Anna, der arbejder på Højskole ved Holbæk

Kære lille Broder. I Aften skal det alligevel være, hvor jeg skriver til dig. Hvordan befinder du dig ellers derovre på Højskolen? Jeg håber da ikke hverken du eller Lars har fortrudt at I er kommet til Ollerup. Du er nok kommet i Back-hold, han er vel noget streng, nu er I vel ellers blevet rigtig kendt og har fundet Kammerater, har du været oppe og hilse på Kr. Randers og hilst dem fra os. Jeg er da ellers glad ved at være i Holbæk. Her er da livligt her på Højskole-hjemmet. Vi ser jo forskellige Mennesker hver dag, vi har få mange skuespillere og får vist nogle igen på Søndag. Det er jeg ellers ikke så glad ved, for vi skal være alene hjemme både Søndag og Mandag. Det er ellers ikke så rart for os at være

alene hjemme i sådant et stort Hus. Det er skam et pænt Hus, vi bor i og det ligger over for Banegården. Der er kun vejen imellem. Her har for nylig været et stort Pengeskabstyveri her oppe ved Holbæk og Tyven boede her på Højskolehjemmet Natten før han stjal, men vi vidste jo ikke, at det var ham. Han var helt pæn i tøjet i Aften er han kommet tilbage til Holbæk. Han blev fanget i Aarhus i går. Nu må du snart skrive til mig og fortælle mig, hvordan du befinder dig derovre og ligeledes hvordan Lars har det. Men du kan jo godt vente med at skrive til min fødselsdag. Jeg tænker da nok, jeg får nogle Dage fri i julen, du får jo en lang Ferie, når nu bare Ingeborg også kan komme en tur hjem. Nu sendes du mange kærlige hilsener fra din Søster Anna. Hils Lars. Hils Back, Bæktorp og Kr. Randers.

Ebbeskov, den 18/11-1916 – Brev fra Fader Jens Kr.

Min kære Søn. Vi sender Dig i Dag en lille Pakke med forskelligt. Vi har ellers gået og ventet på at høre fra Dig om Du havde modtaget den anden Pakke, vi sendte Dig. Vi har det ellers godt herhjemme. I går rejste Lars? så hjem og i Dag er Christian rejst. Vi har lidt hårdt Frost i de sidste Dage men vi blev da helt færdige med at pløje inden. For resten ? nu skulde vi blot have nogen Tang? Men det bliver måske ikke så let. I dag er det højvande, så det kan ikke nytte at køre derned. Den lille So har da fare og fik 2 døde gris, så vi kunde vel nok sende hende til Køge, når hun nu kommer sig igen. Hun er jo næsten fed. Vi har da ellers ikke nået 300 Liter Mælk om dage endnu, men vi har da 270 og under tiden lidt mere. Det går da godt med Marie i Haslev (*Må være Axels kone, der er indlagt på hospital*). Hvis alt går vel kommer hun nok hjem d. 6. december, så er der jo ikke så længe til. Ingrid vil tage hen og besøge hende i Morgen, om der kommer flere afsted, ved jeg ikke endnu. Moder vil have, at jeg skal spørge hvorledes, det går med Dit Tøj. Det kommer Du til at fortælle, når Du skriver. Vi da ikke solgt Gæssene endnu. Der var ingen rigtig Pris på den til Mortensdag, men vi får vel solgt dem inden jul. Lad os nu snart høre lidt fra Dig og fortæl os noget om hvordan I har det – tillige Lars og lad mig se I hænger godt i og ikke driver Tiden hen! Jeg skal hilse fra Moder og alle herhjemme. Til Slut en kærlig Hilsen fra Din Fader Jens Kr. Larsen.

Torsdag aften – før jul / november 1916 – brev fra Moder - Jens Aage på Ollerup Højskole. (Birgitte Charlotte skriver om sønderjyske mænd, der er indkaldt til krigen)

Kære Jens. Mange tak for dit brev, som vi er meget glade for at læse. For vi kan da forstå derigennem, at du er meget glad for at være på Højskolen. Den tid du tilbringer der, skulde du også rigtig have gavn og glæde af – ikke alene i Vinter, medens du er på skolen, men også for hele livet. Så du må rigtig lytte til de gode ord, der bliver fortalt jer, så det kan slå rod hos dig og efterhånden vokse. Ja, min dreng, jeg vil ønske al godt for dig, at du må blive god og retsindet og ædel i din færd. Nu er det fredag formiddag. Johannes har været oppe med to grise og så den gyldt. Jeg ved ikke om Fader har fortalt dig. Hun gik over 8 dage over tiden og fik så to døde grise, så nu i dag er hun sendt væk. Nu har vi kun 4 store grise og se de 10. De har da begyndt at vokse. Julegrisen er da også stor, men jeg synes ikke, den er så fed. Fader er i Banken. Johannes er ude og lægge tang på roerne. De har hentet 4 læs. Johannes skal derned nu i eftermiddag. De har jo været god tangvind. Lars er da kommen til Stubberup igen. Kristian er indkvarteret, ikke så meget langt fra Haslev. Johannes og Ingrid og Anna fra Stubberup var henne og besøge Marie i Søndags. Kristian havde fået en heste og ride på af manden, hvor han ligger, så han var også derhenne, men det var jo da Anna, der havde ringet til ham. Alfred har vi ikke hørt noget til, siden han er rejst ind. Han ringede til os inden han rejste. Ja det var måske inden du rejste også. Har vi fortalt dig at Marie har fået lov til at komme hjem den 6. December. Vi fik brev fra Ingeborg samtidig med dit. Hun er ikke så godt tilfreds. Det er da nok ikke den slags piger, hun er sammen med henne i Præstegården, så det er trist nok for hende. Lad mig

sige, du skriver lidt til hende engang imellem og opmuntrer hende lidt. Anna fik vi brev fra i går, hende ved jeg ikke rigtig, hvad jeg skal tro om, enten hun er tilfreds eller ikke, hun lader da sådan. Når bare de nu kan komme hjem og holde Jul begge to på engang. Det vil da blive live lidt op hos os, for dig har vi da hjemme hele Julen, håber vi dag. Det gør mig ondt for de unge Sønderjyder, der er ovre hos jer. De har så måttet tage afsked med deres kære derhjemme og alt hvad de holder af der. Det er ikke godt at vide, hvornår de kan komme tilbage igen. Har de nu slet ingen familie eller bekendte herovre. Jeg er også glad for at du kan få dig nogle gode venner iblandt dem, du er sammen med. Nu må jeg holde op. Jeg skal ud og lave lidt middagsmad. Johannes vilde gerne køre tidligt. Vi har tænkt, hvis du kunde sende dit snavsede tøj enten Søndag d. 10. eller Mandag d. 11. december, så kunde vinok få ordnet det, inden vi skal slagte. Dit sengetæppe skal du ikke sende med. Men det kan jo godt være, du kommer til at tage det med til Jul og få vasket. Ja, du hører vel nok en gang endnu inden du skal sende. Lev nu rigtig vel og være kærlig. Hilset fra os alle Din Moder. Hils Lars.

Ebbeskov 4/12-1916 – Brev fra far - Jens Kristian Larsen

Kære Søn! Vi sidder og skriver Breve i dag. Det er Søndag. Moder og Ingrid sidder og skriver til Anna og Ingeborg – og så skulde jeg skrive et lille brev til Dig. Vi er da alle raske og har det godt. Johannes er i færd med at fodre Køerne. Aksel, Marie og Ane har lige været inde i Gården. De skulde til Vibede. I søndags var Aksel og jeg i København og købte en hest til ham. Vi købte den af Merild. Det er en brun jydsk Hoppe på 7 år vel omtrent, 11 ? høj og dygtig bred. Den kostede 1250 kr. Så havde Merild en røde Hoppe, der var meget ældre af samme størrelse men den anden noget lettere. Den synes Aksel så godt om. Der kan også blive en god Følhoppe af dem. Det kan der for resten også af den anden, så vi blev enige om herhjemme at jeg skulde prøve om jeg kunde købe den til ham og give ham den. Jeg ringede så ind til Merild og sagde at dersom han vilde sælge den for 850 kr. så kunde han da sende den tilligemed den anden. Det lod han ikke til, men så i Onsdags morgen ringede han alligevel at nu havde han læsset dem begge på en Jernbanevogn og de kom så til Tokkerup om Eftermiddagen. Og jeg var med til at læsse dem af og jeg tror Aksel er rigtig godt tilfreds med dem. De ar solgt begge de gamle, som de havde, så nu er de godt kørende. Jeg ringede ud til Madsen i Dag og spurgte om Alfred var kommet Hjem. Det var Madsens kone som jeg talte med og hun sagde at han var kommet hjem i Aftes og Madsen og Alfred var ud og køre med en ny hest, han havde købt. Du ved jo nok at han har solgt Reiter. Tirsdag kommer Kristian hjem, så jeg tænker at Lars kommer hjem snart? Jeg havde nær glemt at fortælle at jeg har solgt den gamle hoppe for 475 kr. så vi skulde jo egentlig også have en ny. Ja nu lader det jo til at du bliver på Fyn i Sommer. Blot det nu ikke skal blive så uheldigt at Johannes og Lars skal ind samtidig så ved jeg næsten ikke hvad vi skal gøre. Jeg synes det er en meget stor løn du skal have? Det går da ellers godt med Køerne nu har vi da 350 om Dagen. Jeg har da ikke købt Pattegrise endnu og vi har ikke solgt ?? kommer det jo an på ? den sidste Trussel fra Tyskerne vil ? Ja nu må jeg love jeg skal hilse fra alle herhjemme. En kærlig hilsen fra din Moder og mig. Jens Kristian Larsen.

Ebbeskov, d. 13/12 (1916?) Brev fra Moder Birgitte Charlotte

Kære Barn. Nu har vi fået hentet din pakke og set hvad den indeholder. Vi sender dig også en Triko. Jeg ved ikke om det er din, men det er det vist. Her ligger et par til, som vi skal have med til vask, men jeg synes ikke I nære jer med dem på, så bliver I vel forkølet. Hvis ikke der er noget på det brune tøj, der trænger til at blive ordnet, så synes vi du kan bedst undvære det herhjemme i Julen og tager du de andre to sæt med hjem. Tag nu din uldvest på, når du skal rejse og så meget som muligt, så fylder det jo ikke i kufferten. Du kommer til at have en pakke ved siden, for det snavsede tøj du får, skal du også have med, dine lagener og sengetæppet trænger vel også til vask. Jeg har tænkt at købe dig et par daglig benklæder. Du kunde du så gå med herhjemme og slidt med den blå trøje, hvis du kan

være i den, nu du er bleven så bred. Du får ikke ret langt brev denne gang. Jeg skal skynde mig hen at sy skjorter til Alfred. Jeg synes han skal have to i julegave. Ingrid tænker lidt på at rejse derud (*i Roskilde*) med dem på Søndag. På Onsdag skal vi slagte Gæssene. F. Jensen skal have 2. Postekspedienten 1. R. Larsen 1, så der er en tilbage. Jeg mener nok, vi kan få den solgt. Jeg mener nok, vi kan få den solgt og jeg synes da ikke vi selv skulle have uden 2. På fredag skal vi sende to grise, der er inde hos den store, så er der en lille beholdning, der er tilbage, kun 10. Det gik da godt med at visitten. Marie er da kommen hjem fra Haslev (*Sygehus*). De var herovre, men kørte hjem da kl. var 9½. Hun kunne ikke tåle at være så længe ude. Jeg skal hen og skrive til Emilie⁵ (Hun har spurgt, om hun ikke må komme og holde Jul hos os, og det må hun jo nok. Nu må jeg holde op, så venter vi dig Løverdagen med 4-toget. I skal ikke rejse herover fra om aftenen, om også I kunde være her her lidt før. Jeg synes, der har stået i aviserne, de kunde så godt se at vare dem for Minerne om Natten? Fra Ingeborg har vi ikke hørt noget siden Far var nede og besøge hende. De har nok så travlt, når bare de to Anna og Ingeborg kunde komme hjem på en gang i Julen. Lev nu rigtig vel og vær kærlig. Hilset far os alle – din Moder. P.S. Far er i banken. Johannes kører roer ind. De har ellers tralv med at gøre rent i svinehusene. Far og jeg skal til Lars Jensens i aften (*må være på Ebbeskovgaard*).

1917

Ebbeskov, den 26/1-1917 – fra Moder

Kære Søn. Tak for brevet, vi troede næsten du havde været ude og se på den nye plads, men det kan jo så blive til, hvad det skal endnu. Bliver du ved og synes du, du har lyst til den, når bare det er rare mennesker og så der ikke bliver alt for meget for dig at bestille uden du kan overkomme det. Jeg synes jo ellers det var rart, hvis du kunde komme hjem og besøge os en søndag imellem, men vil jeg håbe det om blive som det er bedst for dig. Vi har i dag sendt en kasse til dig med lidt Æbler og et stykke lagkage. Vi havde nemlig fremmede i Onsdags, så nu er alle Ænderne slagtet og spist. Vi fik Is til dessert, men den turde jeg ikke sende noget af. Den havde nok løbet sin vej, inden den var kommet derover. Jeg sendte også dine benklæder. De er jo ikke ret pæne. De kan heller ikke holde til at tage imod fædrelandsslag. Vi har det da helt godt nu. Jeg har været så forkølet siden, vi har til jubilæum. Jeg har hostet så meget, men nu tror jeg nok, det er overstået. Du kan tænke dig, jeg har ikke været med til at malke i den tid. Johannes har hjulpet til, så jeg har fået lov til at ligge lidt længe om morgenen. Men nu har jeg tænkt at tage fat igen. Nu har nr. 12 kælvet. Hun fik en tyr, så den er solgt. Nu har vi vist 320 liter om dagen nu. Johannes sidder herinde og smøger sig en pibe. Hans skover for H.P. i dag på slæde. Vi fik brev fra Ingeborg i går. Hun vilde jo gerne have lov til at rejse derfra til Maj. Jeg vilde også ønske, hun var godt derfra. Det er længe siden, vi har hørt fra Anna. Jeg ved ikke, hvad hun vil til Maj. Ude hos Alfred har de det strengt, men nu er der vist ikke uden 8 dage til Alfred kommer hjem. Vi har da ikke hørt noget om der kommer småfolk ude hos dem endnu. Jeg skal hilse dig fra Aksel. Han har lige været her og drikke kaffe. Han og Fader rejser til København på Søndag – og skal ind til Merrild og købe en hest til Aksel. De har jo også nogen dårlige derovre (i Tokkerup). Du kommer til at sende dine snavsede sager hjem engang endnu. Lagnerne synes jeg ikke, du har nødig at skifte endnu. De kan vi godt slå til, til den tid, der er tilbage, når du venter lidt endnu med at lægge de rene på. Når du kunde sende, så vi har det til den 6. Februar. Den kasse vi sendte dig i dag er næsten for god til at ødelægge. Kan du ikke have den i Kufferten, når du skal hjem. Nu må jeg slutte. Ingrid skal til Fakse, så skal hun have brevet med. Fader har været i B (banken?) og kl. 4 skal han ned til Fattiggården. De skal have dyrtidsmøde. I morgen skal han til Næstved. Han har så meget i

⁵ *ikke familie, men en kvinde, som Jens Kr. og Birgitte Charlotte har taget sig af – fortæller Faster Anna. Emilie blev født i Orup i Birgittes hjem af en tjenestepige. Hun havde ingen anden familie)*

denne tid, så det er et farligt rakkerliv. Han har også været forkølet. Mange kærlige hilsener til dig fra din Mor og dem alle. Lev rigtig vel og ha det godt. Hils Lars.

Postkort stemplet 1/2-17 Herning og 2/2-17 Svendborg til sendt til Ollerup Højskole

Tak fordi du huskede os til Jul. Det var mere end JC Larsens gjorde. De har det vel godt. Den 6. febr. Skal 4 ud af min mands landskredse lave en afslutning i Odense. Der er jeg indbudt og skal så også besøge Ingeborg i Ringe. Thorvald er i Odense Højskolehjem. Ham kunde du jo besøge en gang en Søndag. Du kan jo komme den sjette – så kunde du jo også træffe kendte Folk i Odense. Hils dem i Ebbeskov, vi har det alle godt. Venlig hilsen Margrethe N.

Soldaterbrevkort stemplet 1/2-17 i Holbæk – sendt til Ollerup Højskole

Kære Broder. Tak for brevet. Jeg synes rigtig nok, at der er noget langt borte, du tager (på) din første plads. Er du ikke bange for at få hjemvé? Jeg ved bestemt endnu om jeg bliver i Holbæk til Sommer. Jeg kunde jo ellers rejse til Odense. Det er vel ikke så langt derfra at du skal være. Lars bliver vel ikkeovre på Fyn. Han skal vel hjem og studere. I dag er det så at Alfred og Kristian bliver hjemsendt. Husk nu at det er snart at Ingeborg og Moder har fødselsdag, ja og Kristian med. Du kommer til at nøjes med et kort denne gang. Det er for dyrt at skrive brev hver gang. Jeg hører vel lidt fra dig. Nu er der kun to Måneder til I skal rejse hjem. Mange kærlige hilsener fra din søster A(anna) Larsen.

Brev fra Rasmus Skræp, Hjelmerups Fangel

Gode Ven! Hvordan kan det være du slet ikke kommer ned og Besøger mig. Du har da vel ikke allerede fundet dig en lille Pige saa det er det, du er saa optaget af. Jeg har nu tænkt at du maa hellere komme paa Søndag. Du kan vel komme ved 8-Tiden. Det var ellers min mening jeg vilde ud og se paa Gymnastik i Søndags, men saa blev jeg ene hjemme i stedet for. Det kunde ellers have været morsomt at se om du er begyndt at blive mager, for du kunde nok taale at tage lidt at det overflødige Fedt. Det har vel været en slem Omgang for Henderne? Der har været nogle smaa? Vi har ellers travlt med at Saa i denne Tid og det har i vel ogsaa. Nu maa jeg slutte med mange Hilsner fra din forhenværende Højskolekammerat Rasmus Skræp, Hjelmerups Fangel. Haaber du kommer paa Søndag?

Brev fra Ebbeskov, tirsdag i februar 1917

Kære Broder. Nu sender vi saa Kufferten saa kommer det jo an paa naar du faar den. Der er lidt i fra Ingeborg. Du skulde have til hendes Fødselsdag. Det er ellers noget koldt i denne Tid. Alting fryser. Roerne fryser inde i Huset. I morgens skulde de køre nogen ind. De er vel ogsaa saa frosne. De kan heller ikke komme i lag med at køre Gødning ud. Johannes har stadig synes det var for koldt. Nu er det jo værre med Kulden og nu er han ikke rigtig rask igen. (Johannes har problemer med heldbreddet, formodentlig astma) Vi har lige været ude og læsse 4 Grise. Nu er der vist kun 6 tilbage. Frederik? Og Peter og jeg har klaret det dennegang ellers plejer vi jo at have nogen til at hjælpe os. Nu skriver du no til os naaar du faar Kufferten. De sidste Dage var der vist ikke været nogen Forbindelse med Jylland og Fyn. Kærlig hilsen fra os alle Din Søster Ingrid. Der er ogsaa brev fra Ingeborg. I morgen skal vi op og høre Falk Rønne (præst) saa vi skal vist ikke holde Ingeborgs Fødselsdag før Søndag. P.S. Frede vilde vist blive glad, hvis du skrev et Kort til ham til hans fødselsdag, særlig hvis du havde et du selv var paa.

Brev fra Ingeborg – der også omtaler foredrag med Falk Rønne.

Kære Broder. I anledning af at det snart er min fødselsdag (8. februar) vil jeg sende dig en lille hilsen. Andet mærker du vel nok ikke. Vi skal ellers ikke have nogen fremmede den dag for Falk Rønne skal jo holde foredrag om Aftenen, og det vil vi jo da ikke gå glip af, så vi venter til om søndagen, så er det

nemlig også min Fridag. Den 1. februar var det Apothekerens fødselsdag, og da havde vi bagt en del og vi fik chokolade, men der var ikke nogen fremmede. Der var dækket bord i Spisestuen og der var vi alle inden undtagen Quartrup og Hansen, de fik ingenting. Til min fødselsdag skal vi også bage og have Chokolade. Det er noget Apotekereren havde fundet på. Den 17. februar skal Venstre Vælgerforening og Venstre Ungdom havde møde. Handelsminister Rothe eller hvad han nu hedder. Han skal komme så der kommer velnok en del. Der har ellers ikke være noget, inden du rejste, men fortiden er der jo også forbudt Bal og andre fornøjelse. Og det er jo også meget fornuftigt. Jeg oplever ellers ikke meget nyt. Alt går ved det gamle. Jeg var en tur hjemme i går, som jeg jo altid er om Søndagen og jeg læste da også dit brev. Jeg tror nok, at de er meget glade for at du gerne vil hjem igen. Jeg tror også, at du bliver mere glad for det, end hvis du havde gået til det andet. Det hvad ikke været nogen til at passe gården. Jeg har hørt lidt om at du skriver sammen med Asta. Hun er jo god nok, men har vel nok et skiftende sind. Men jeg tror næsten, det har hjulpet en Del at hun har været Forlovet. Hun bliver vel nok ikke i sin Plads til Sommer. Er I snart færdige med Forkølelsen derover. Her omkring er vist så ikke så få som ligger. De har så forfærdeligt travlt pp Apotheket. Men det er jo ikke så slemt. Jeg lå da heller ikke i Sengen. Det er jo ellers det klogest at ligge et par Dage. Kan I udholde den hårde Frost? Nu har I da vel ikke nogen Sport ude for det må da vel nok være køligt at holde Styrtebade kan I vel heller ikke tage, så vil det d anok fryse til Is på kroppen af jer. Nu kan jeg snart ikke finde på mere men så håber jeg at at det der kommer kan lade sig spise. Jeg ved jo ikke hvordan det ser ud, når det så når dig. Chokolade kan du vel nok ikke få kogt, men så må du jo spise den, som det er og så Kagerne til. Og så er her en femmer til at dække de udgifter, som du har haft ved de mange Breve, som du har sendt mig. Det er jo dyrt at skrive. Så sendes du mange hilsener fra din søster Ingeborg.

13. februar 1917 Brev fra Valdemar, kammerat fra Stubberup Skole og fra Ollerup, der står i Forretning i Karise

Kære Jens! Takker hermed for det modtagne kort og undskylder meget at jeg ikke har skrevet til dig før, men når du hører, at jeg endnu er ene i Forretningen, håber jeg, du vil tage dette i Betragtning i ikke alene om Dagen er jeg stærkt optaget, men tillige om Aftenen, da jeg nemlig nu er kommen ind i anden Klasse på Handelsskolen og har jeg der fra en Klasse Arbejde hjemme (særlig regning) og er dette ikke sådanne stykker som vi regnede i Stubberup Skole. Jeg har for resten været i Handelsskole i Dag og er derfor nu først blevet færdig med middagsmaden og Kl. er nu 7½. Dette kalder jeg fin middag. Forrige Søndag var jeg i Faxe og traf på Stationen Ingrid, som da fortalte mig, at du havde fået plads på Fyn og du skulde blive der til November og i går fik jeg brev fra Thorvald som da skrev at du skulde have 75 kr. om måneden, hvilket jeg næsten ikke kan tro, men du kan jo skrive lidt herom snarest til mig. Da jeg jo ikke har hørt ret meget fra Dig endnu. Thorvald skrev samtidig at Du sammen med flere Elever havde været i Odense Theater og jeg kan herved forstå, at Du nu er rigtig kommen ud og se dig om – men kan det jo heller ikke være stort for tidlig? Jeg skulde have været i København i Søndags men da jeg ikke kunde få mere end en Dag fri, vilde jeg hellere vente til Påske, da jeg så forhåbentlig kan få 2 Dage. Ellers oplever jeg intet nyt af Betydning. Alt går sin stille og rolige gang i det lille Karise. Vi har jo haft lidt Frostvejr og af samme grund en del Is, men jeg har kun haft tid til at benytte den En gang (stå på skøjter en gang?), hvilket jo ikke kan regnes for overdrevet. Du derimod bestiller vel ikke stort andet, når du ikke er optaget af skolen. 1. maj skal vi have en Tøs i Forretningen, nemlig en som kun anvendes til Rengøring samt vinduespudsning, men stort andet kan hun heller ikke ordne. Håbende nu snart at høre lidt fra dig sendes de Kærligste Hilsener fra Valdemar. P.S. Undskyld skriften men jeg fryser og må derfor skynde mig.

Ebbeskov, d. 15. februar (1917) Brev fra broder Lars

Jeg vil bare lade dig at vide, at vi sender dit tøj i dag og så haaber vi, at du faar det til Søndag. Vi har da fået dit billede. Det ligner dig da meget godt. Du skulde bare have haft en under hagen så at du havde faet hovedet lidt mere og ogsaa kunde du ogsaa have nødig at lade dig klippe lidt. Det er vel, det svære, så du ikke kan ?. Vi har ellers meget travlt. Vi har da kørt gødningen ud til roerne. Vi har da ogsaa faaet alt brændet hjem og hugget alle pillerne og faaet den del af det hjem. Vi er ved at køre roer ind i dag og vi har da ogsaa snart fyldt roehuset. Du har det vel elelrs meget godt, men du længtes vel snart efter og komme ud og bestille noget. Peder Jørgensen, Værløse, ville ellers gerne have haft dig over i April og Maj, da hans karl skal ind og være soldat i de maaneder, men der bliver der jo ikke noget af. Jeg slutter dig med at sende dig mange kærlige hilsener fra os alle herhjemme – ved din broder Lars. Kære Broder. Vi er bange Albummet bliver ødelagt af at komme ned i Sækken. Og det er jo en Skam. Hilsen fra din Søster (Ingrid). Vi skal se om vi kan få lidt boller over til dig senere.

Ebbeskov, Onsdag eftermiddag (6. marts 1917) kl. 11½ - brev fra Moder

Kære Jens. Vi glemte at sende din undertrøje og jeg er bange for at du ikke kan undvære den. Så vi vil sende den i dag. Det er do et herligt vintervejr, det er, det er knapt ruderne herinde i stuen er tøet. Solen skinner, men det har ikke begyndt at dryppe af Istapperne nede over møddingen endnu. Johannes og Lars sidder herinde. De har slet ikke noget at bestille. I morgen venter vi Jens Frederiksen med saven. Ingrid er rejst til Roskilde. Det er jo Leonhards fødselsdag. (Alfreds søn Jens Kristian Leonhard (kun kaldet Leonhard) fejrer sin 6 års fødselsdag d. 6. marts) Hun rejste med 8-toget, så hun har jo måttet vente et par timer i Køge. Der er jo forandret noget med togene. Vi har bestemt at holde Johannes fødselsdag den søndag, du kommer hjem, så det bliver jo ikke så lang tid, du får at være hjemme. Vi hører vel nok lidt nærmere fra dig endnu engang inden du rejser derovre fra. Du kunde jo godt besøge Alfreds. Kunde de ikke have dig, så måske Kr. Jensens. Jeg ved ikke om Kirstines moder, er der endnu, men det kan vi da få at vide, når Ingrid har været der. Nå må jeg holde op. Jeg skal ud og lave lidt mad. Vi har fået brev fra Ingeborg i dag. Hun er så forkølet. Hun har taget sig en plads henne ved Forlev Station. Anna skal til Haslev hos en Overretssagfører. Nu kommer det an på, hvordan pladsen, det er. Fader rejser med 5-toget i dag og bliver borte i 2 dage. De skal ud og se på banen, der skal laves. (mon det er en udbygning af Østbanen) Nu mange hilsener til dig fra os alle, din Moder. Der er ikke noget slikkeri at kigge efter.

Ebbeskov pr. Fakse 8. marts Brev fra Lars og familien

Kære Broder. Vi har da modtaget pakken og brevet fra dig i dag. I har da nok ogsaa lidt vinter der ovre. Her er det det værste vejr der nogensinde har været. Det er næsten ikke til at stikke hovedet uden for en dør saa Johannes og mig, vi maa holde os inde i stuen. Saadan et vejr har det nu været siden i søndags. Vi har da ogsaa været ude og kaste sne i to dage, men i dag et det ikke vejr til det. Du har nok misforstået med den handel, vi har lavet. Vi har ikke solgt nogen kvie, men vi har købt en. Vi fik den oh 500 kr. i bytte paa Tyren, saa Tyren regner vi til 900 kr. Vi har da ogsaa købt tyve Grise hos Povl Jørgensen og givet 240 kr. for, men der er jo nogen af dem at der er ved at være to maaneder. Venlig hilsen Lars. Nu maa jeg løse Lars af. Han har lagt sig på Sofaen og faa sig en lille skraber. Du kan nok forstaa at vi har travlt, naar vi har tid til det, naar kl. er 11 om formiddagen. Du kommer jo til at komme op med den store dusør til mig, for jeg maa jo passe Gæssene. Lars og mig, vi har da ogsaa spist hvert et Æg. Vi er da blevet færdig med at hukke al vor Brænde, der var ellers meget. Men vi har ikke faaet det savet endnu. Jens han er jo saa optaget. I har vel nok faaet jer en ordentlig Latter da Baltersen blæse på Fløjte for det. Det gjorde han da ogsaa dengang vi var derovre. Du kommer jo til

at sige til den Mand, du skal hen hos at han skal se at faa et Sukkerkort til dig, for du kan jo ikke faa noget med herhjemmefra. Vi har da ikke faaet købt nogen Hest endnu. Vi har ellers været ved at købe en skimlet 3 Aars Plag oppe i Leestrup. Og det kunde da ogsaa godt være, det kunde blive til noget endnu. Vi har da ikke købt noget til Aksel. (Tror Anna skriver dette) Nu må jeg tage fat (Moders skrift) Fader rejste med 8-toget i dag. I det gruelige tøj. Han skulde til Næstved, de skulde ud og se og få ordnet noget angående Næstved – Ringsted Banen. De var ikke kommet længere end godt halvvejs til Møllen, da de så havde holdt der noget stod de af og til Station A. Far ringede så hjem, at de kunde hente ham deroppe. Det var da ogsaa godt han ikke var kommet længere. Det er rigtig nok ogsaa en stræng vinter. Det kniber for mange både med mad og brænde. Ejner skal da rejse til Maj. Vi skal have brudmesterens Johannes (13 år). Hverken Johannes eller Lars skal da ind til Juni, så vi vil ønske Krigen dog måtte få en ende inden der gik så lang tid. Så de kan komme med næste gang. Nu må jeg holde op. Lars er ved at dække bord. Jeg skal snart skrive noget mere til dig. P.S. Der er ingen af pigerne, der har fået Plads. Vi søger omkring for dem, men det er jo lidt kedeligt af have med det at gøre. Vi har nok ventet lovlig længe denne gang inden vi har skrevet. Dit tøj behøver du vist ikke at sende, før du selv rejser. I skal vel rejse derfra om Løverdagen (Ollerup) så du kan få det med på din rejse. I fryser vel meget derovre – det gør vi.

Ebbeskov den 18. marts 1917 Brev fra Fader

Kære Søn. Vi sidder alle i Eftermiddag og ser på Tøvejret. I Dag er det da rigtigt Tøvej. Det var jo snart ikke for tidligt, da vi ikke har mere end 14 Dage tilbage af denne måned. Det er jo en stræng Vinter, vi har haft inden Nytår. Det er flere År siden vi har kørt så meget i Kane som i År. Nu varer det ikke ret længe inden Du kommer hjem til os en lille Tid. Vi har ikke fået savet vort Brænde endnu. Det er alt dette Snevej jo Skyld i. Det har ikke været tid at få Saven fra Orup og her til men nu håber vi, den kommer en af Dagene. I går købte vi en ny Hest. Det er en brun Hoppe, der er 3 År. Den er 10? og 4 tommer høj. Den ser da ganske godt ud men den har lidt fine ben. Vi købte den af en Mand fra Lestrup og den kostede 1150 kr. Det er jo ikke så lidt for en 3 Årig. Dine Gæs har da begyndt at lægge æg. De har vist lagt ca. 20, der er vist kun solgt 3. Lars og Johannes har jo gået og haft det lidt mageligt i den sidste Tid. Det har jo næsten ikke været til andet end Snekastning. Nu har vi da bestemt, at Ejner skal rejse til Maj. Vi skal have en søn af Brudmester Jensen, en der er 13 år. Vi synes det er for meget at have 3 store. Det er i al fald rigeligt i denne Tid. Vi har da haft Sognerådsvalg som Du vel nok har set i Avisen. Der kom da kun 4 Socialdemokrater med endnu denne gang, men det kunde jo ikke meget Forskel. Det kunde jo snart (været) gået galt. Aksel har da slet ikke fået begyndt at køre noget sammen til den ny Bygning grundet det meget snevej, så det kan jo blive besværligt nok at få gjort al den Kørsel derom det skal være meget endnu før det bliver til at køre på vejene. Hvordan går det Dig med Pengene, kan du klare Dig til du kommer hjem ellers får du skrive så jeg kan sende dig lidt til. Jeg skal hilse Dig alle herhjemme. Johannes og Lars kan ikke blive enige om, hvem der skal med til at gøre køerne. Det må jo være lidt besværligt for dem. Ejner har nemlig fri i dag. Hils nu Lars fra os – nu er der ikke lang Tid til vi ser jer igen. Kærlig Hilsen Din Fader Jens Kr. Larsen.

I samme brev skriver Ingrid: Husk nu at sende dit tøj som Ilgods, når du sender det hjem. Vi skal have ærter til middag i Dag. Jeg skal spørge dig fra Moder om I nu har fået Sukkerkort fra Skolen eller hvordan det går. For vi kan jo ikke skaffe dig noget ellers kommer du jo til at bede dem, hvor du skal hen om at tage et til dig med. Det er jo nu til April der skal uddeles kort igen. Hilsen fra os alle din Søster Ingrid. Mor skriver på samme brev: Jeg har købt dig et par ny Strømper som du skal spare meget på. De kan være pæne længe, men jeg synes, du skulde have dem derover, så du kan tage dem på til opvisningen. Kærlig hilsen din moder.

Enghavegaard 14/4-17 Brev fra Hans – kammerat fra Ollerup

Nå, hvordan går det dig i den nye Plads. Kan du lide Øllebrødet. Du har vel ikke rigtig prøvet at bestille noget endnu for det er jo ikke vejr til noget udvendigt Arbejde. Du kan ellers tro, at vi havde Mas med Tøjet. Vi fik ikke kasserne før Lørdag. De må have stået i Korsør for Fragtbrevet var de kommet til Roskilde inden vi. Kristian var så inde og løste det og så gik vi i Byen, da vi så vilde have Tøjet, så var der ikke noget men så lovede Portøren at sende det til Tåstrup, så vi fik det første Lørdag. Har du moret dig noget i Påsken. Så du noget til Asta. Jeg har nede hos min Broder i to Dage og fra Fodermester de andre Dage. 2. Påskedag var jeg til Gymnastikopvisning og Bal. Det var skam ikke sådan Opvisning som vi er vant til at se og Ballet var der heller ikke meget ved. Der er snart ingen ordentlige Piger i Byen mere. Soldaterne har ødelagt dem. Vi er blevet fri for indkvarteringen i morgen Tid. Fortæl mig nu lidt om hvordan du synes om Pladsen, så vil jeg slutte med en Tak for i Vinter og en venlig Hilsen Hans. P.S. Har du hørt noget fra nogle andre.

Ebbeskov den 16/4 (formentlig 1917) – brev fra Moder

Kære Søn. Tak for brevet som vi fik i lørdags. Det vil sige, Johannes var i Fakse i lørdags eftermiddag og var så inde på Posthuset og høre efter breve, for Posten havde jo ikke noget om morgenen, så vi tænkte vi måske, det kom med 10.30 toget, vi længtes efter at høre hvordan det var gået med rejsen. Den havde nok været noget besværlig for dig. Tror du ikke, du kunde have fået din Cykle i Tommerup, fordi den var garanteret til Nårup, så kunde du da have cyklet derud. Men det da godt du nåede derop, inden det blev sent om aftenen. Nu vil vi håbe, du må befinde dig vel tilfreds der. Det var jo rart for dig om du kunde blive lidt kendt med dem, så du kunde føle dig hjemme der og tale sammen med dem. Det er da rart, at det er flinke folk. Der er nok meget koldt på cementgulvet i dit værelse, du kommer til at få med dine hørtræsko? Derinde, for de tynde skosåler isner det nok helt igennem. Nu kunde det lade til som frostet, har måttet give tabt de sidst dage har det været godt vejr. I dag tørrer det stærkt. Johannes var nede ved Ladepladsen tilligemed nogle flere og køre grus hen i Jernbanevogne. Det går så op til Villaen. Jeg tror nok ellers det er meningen de skulde have komme op ved Bulderhuset. Det havde jo været nærmere. Lars har været ude og så sidste salpeter, som vi har fået at Povl P. Han har også være ned hos Johannes J. Fader er til eksamen i Stubberup. Ingrid skal til Fakse med din jakke. Du havde nok ventet Urkassen før, men jeg tænkte måske du kunde undvære den, så vi kunde sende den bluse og de flipper der var til vask, så de andre flipper og machjet skjorte kunne måske være til du får den dit snavsede tøj hjem og vi sår får vasket det, så kunde vi sende det på en gang. Du skulde da gerne have det til Pinse. Så det må du da huske at regne med. Der går omtrent 14 dage fra det at du sender – til du så kan have det igen. Vi vil prøve på at sende dit Album, så kan du da sommetider tage det frem og se på, når du keder dig i din fritid. Hvordan går det med de unge heste. Fortæl os lidt om det hele, når du skriver igen. Det har jo ikke nødtigt at være så længe. Vi har fået brev fra Færingen og skal hilse dig. Han takkede for, at vi havde sendt pakkerne og så sendte han frimærker, for det beløb, det havde kostet at sende dem ind. Han boede da der endnu. Ingrid og jeg var kørende ned til Peder Hansens i fredags. De er meget glade begge to, for de har fået solgt gården. De skal over og bo i det lille hvide hus, der ligger ved Krageborg. De har købt det. Nu må jeg vist holde op, nu skal vi hen og have pakket sammen. Din maskine har du vel også glemt. Jeg vil ikke lægge brevet i pakken, nu kommer det an på, om du selv kan hente den. Måske ikke Posten tager så stor en pakke med. Gør han det, skal han vel have drikkepenge. På Posthuset er jo ikke til at komme ind på alle tider af dagen. Nu mange kærlige hilsener til dig, min dreng fra Moder. Jeg skal hilse fra Fader og Ingrid og de to andre også. Lev nu vel og ha det godt. Er blusen for lille til dig – har du en god seng og ligge i.

Brev 22/4 (1917) fra Hans Flemming Kristiansen, Damsgaard, Karlsbæk pr. Græsted

Kære Jens Aage. Du skal have tak for det Brev, som jeg fik fra dig til København. Jeg var meget glad for at høre fra dig, og jeg håber, at vi vedblivende kan være i forbindelse med hinanden. Jeg sendte dig et kort for nogle dage siden. Jeg ved ikke om du har modtaget. Jeg befinder mig meget godt herude. De er meget flinke her på Gaarden, og jeg kan godt lide at arbejde på Landet. De sidste Dage har jeg harvet og det gaar meget godt, sig mig hvordan du synes om din nye Plads. Har du være i Ollerup? Naturen er meget barskere her oppe end ned hos jer i Sydsjælland. Det var dog nogle dejlige Dage, vi havde dernede. Jeg synes, vi havde det så godt sammen. Jeg tænker ofte på det. Jeg håber, at vi ses igen til Sommer ovre i Ollerup. Ingrid havde skrevet brev til mig fra København til Ebbeskov, men jeg fik det til København, for jeg var rejst, da hun sendte det. Jeg traf desværre ikke sammen med hende derinde. Hun ba mig om endelig at hilse dig og Lars. Jeg var en hel Uge inde i København. Jeg kommer nok derind igen i Sommer. Måske vi to kunne tage en Tur derind engang i Vinter. Nu må du endelige lade mig høre fra dig snart. Jeg skal nok lade dig høre fra mig. Sidste Onsdag var jeg til Bryllup sammen med Familien her. De vilde endelig have mig med, så jeg kunde ikke sige nej. Om Aftenen dansede vi og morede os så nogenlunde. Det var en Kusine til Ejner, der blev gift. Nu er vejret helt godt. De kan gerne være at jeg tager ned til Jyderup til Pinse. De bade mig om endelig at komme. Skriv nu snart til mig. Jeg længes efter at høre fra dig. Kærlig hilsen fra Hans Flemming Kristiansen

Brev 22/4-1917 fra Peter Baarse, Nordenskov (by i Sydvestjylland – tæt på Esbjerg)

Mange tak for Brevet, som jeg modtog i Mandags. Jeg ser at du har fået godt ende på Påsken og en tilfredshed med din nye Plads. Det glæder mig. Du havde vel et lille stævnemøde med "din Asta" i Påsken. Jeg kan da fortælle dig, at jeg ikke har fået omtalte fotografi, men det er jo godt at have noget til gode, når bare det ikke er Tæsk. Jeg befinder mig ellers helt godt her. Her er 53 Tønder Land til Gården, hvoraf de 35 opdyrket samt 4 Td. Ld. Eng, ? Hede. Vi er endda ikke så tidligt oppe her endnu, da mellem 5 og 6, men vi holder jo ikke op før tidligst 7 ½ . ? går og roder i jorden lige så længe de kan se. Det gave mig for Resten en Anledning til et lille Regnestykke, som jeg vil vise dig. Jeg er altså fæstet for 7 Maaneder af 30 dage = 210 Dage. Har vi så et par timer længere arbejdsdag giver det 420 Timer ekstra. Regner vi en arbejdsdag til 11 timer bliver facit altsaa 8 Maaneders Arbejde for 7 Maaneders Løn. Så ved det det, hvis du skulde få i Sinde at tage en Plads i Jylland. Vi lever ellers helt godt her. Middagsstund har vi ikke, men begynder vist 1. maj. Her er ingen Knægt til at fodre Kreaturer, det gør Manden mest selv. Her er en Pige, som blev konfirmeret nu. Det hjælper jo lidt. Vi har kørt gødning ud til Kartofler. De vil nu ikke gro alle for de har været noget frosne og vi har haft et groft ? Jeg har fået Meddelelse om at jeg skal hjem til Session den 1. Maj. Det er noget tidligere end jeg havde ventet. Men der er jo intet at gøre. Der skal være Præmieskydning der hjemme om Søndagen, så jeg rejser nok Lørdag for at komme med til den. Du skal så få Resultatet af Sessionen til din Fødselsdag (8/5). Jeg vil da haabe, jeg ikke bliver indkaldt før efter November. Jeg vilde nødig have de 500 kr. spoleret. Skal jeg have det værre end jeg har haft det, skal jeg ikke klage. Vi skal vist ellers mangle? i Sommer, det bliver måske ikke så rart. Hils nu Alfred og Skræp og hvem du ellers faar Forbindelse med af fælles Bekendte. Rejsen herover gik godt, vi var rundt i Fredericia og se Minderne? Og jeg var ude hos Mads om Natten. De bedste hilsener fra din Ven Peter "Baarse".

Ebbeskov, 24/4-1917 – Brev fra Fader, Ingrid og Moder

Kære Søn. Tak for Brevet, som vi fik i Lørdags. Det lader jo da til, at Du har det godt. Det bliver ellers ved med at være koldt. I går havde vi det bedste vejr, vi har haft endnu, men i Dag er det det samme igen. Vi begyndte da i Marken igen i går. Vi har jo ellers måttet tøve et nogle Dage på grund af Regn, men så i Lørdags tørrede det godt, så vi kunde begynde igen. I Dag er Lars i Færd med at så Byg

hernede på Skifte hvor vi havde M? Det kunde ikke være mange Dage at så, når Vejret vilde blive godt. I dag er Tækkemanden kommet og skal takke Stuelængen. Det skulde vi jo gerne have godt vej til. Vi sælger da nogle Æg en gang i mellem. Jeg tror dag ikke, der er noget stort Æg? Endnu. Hønsene har vel ikke syntes om at ligge så længe, det har været iskoldt. Søndag skal Johannes, Ingrid, Lars så til barkedåb hos Alfred (må være Johannes Leonhard Larsens barkedåb, født 6. februar 1917) og Anna skulde så komme fra Holbæk. Kristian har da nået et Skifte Byg og vi fik da også kørt en del Katteunger? Og Gæs? Til Alfred. (*Skriften skifter – tror Ingrid skriver*) Nu må jeg nok til at tage fat. Fader er gået til Eksamen i Fakse Skole. Du ved jo nok han er kommet i Skolekommissionen. Han har også været med til dem alle sammen her i Sognet. Nu er Vejret godt igen. Solen skinner engang imellem og det er ni Graders Varme. Det er det meste, det har været endnu. I Dag har vi solgt 4 Gaaseæg til Posten. I går solgte vi 3 og vi har lagt en høne på 3 Gaaseæg for et Par Dage siden og 3 på Hønsæg. I Eftermiddag skulde se om vi kunde få lagt en smule Kartoffler. Over i Stubberup har de gravet hele Deres Have. Det er jo lidt tidligt, men de kan godt lide at være lidt foran. Moder og Fader skal op til Jens Frederiks i Jyderup og hente en Tyrekalv en af de første dage, hvis ellers de kan undvære Hestene herhjemme. Du kan ellers tro Plagen (ung hest) må arbejde nu, den er i Marken hver dag. Den går sammen med Lise. Kan du holde jeres Plag, men den er vel ikke så løbsk, når den bliver brugt så meget. Moder sagde, jeg skulde skrive til at, at du skulde tage en Trøje på dig, når du sådan skal spise i Marken. Du kan nok ikke så godt lide at I spiser Grød af et Fad. Det har Folk altid brugt før, så de m jo være noget gammeldags. Er der ingen af Døtrene, der har været ude og se hvordan det går andre steder. Dit Værelse er nok heller ikke af de bedste. Jeg synes, der må være en farlig lugt sådan et sted. Du kommer jo til at lufte godt ud. Det er vel ikke ud til møddingen, dit vindue vender. (*En ny skrift- Moder slutter: Nu må jeg slutte brevet. Ingrid skal en tur til Fakse, så vi skal have det med til 5-toget. Du længes vel nok efter at få lidt fra os. Har du hørt fra nogen af dine kammerater, som du talte om. Her er ikke kommet nogen billeder til dig, som du talte om. Du kommer måske til at minde Fotografen om det. Jeg skal ud og hente løg og Kartoffler. Vi skal ud og sætte, lidt ærter skal vi også lægge. Jorden er ligegodt lidt våd. Skriv snart.*

Ebbeskov 1/5-1917 Brev fra Søster Anna.

Tak for brevet. Det er da rart, du befinder dig så godt derovre. Vi håber da det må vedblive. Nu er I dag bleven lidt kendt med hinanden. Jeg synes næsten ikke, du skulde tage pengene for den tid, du har været der, hvis ikke du allerede har fået dem. Du kunde jo lade dem stå til du fik brug for dem. Men hvis du skal købe en hat og en tur til Odense. Der går der jo også lidt. Det er da ikke værd at købe så meget dyr hat. Var det ikke 8 kr. Lars og Johannes gav i fjor. Nu fik vi da takket Stuehuset, nu skal vi så til at grave i haven. Ingrid går og river ude på græsstykket, som vi jo gravede op i vinter. Vi mener at nøjes med at rive det ellers kommer alle tørvener op. Drengene lader jo til, de har så travlt, så de har ikke tid at hjælpe os endnu, men jeg håber da vi får lidt hjælp af dem ellers bliver det sent for os. Jeg tror ikke vor havejord er ret god i år. I dag er de ude og saa Vikkehavre (*blandingssæd af havre og vikker (hvori vikkerne er overvejende)*). Så er de vist færdig med at så. Hveden er kommen sig rigt godt, kløverne og lucernen kom da også, men det er jo så koldt, så det vokser ikke ret meget. Roerne tømmer det stærkt på. De fik da så været i Roskilde i Søndags. Den lille dreng hedder Johannes. (*Til barkedåb - Alfreds søn*) Alfred skal have den dreng, som tjener nede hos Kr. Jensen, så det bliver da nogen hjælp. Han kan da vist malke. Anna kom så med hjem i Søndags aftes og rejser så i morgen. I aften venter vi så Ingeborg. Anna har lige talt med hende i telefonen. Hun vil have, de skulde køre ud at møde hende, så vil hun stå af i Haslev. Fader har da også lovet hende det. Fader har

⁶ Til barkedåb - Alfreds søn, Johannes Leonhard, blev født d. 6. februar 1917 – blev døbt d. 29. april 1917 i Roskilde Domkirke. Johannes fik en hjernetumor og døde desværre allerede som 11-årig.

købt en stor So af Johan Jørgensen, en der var bestemt at skulde til Slagteriet. Så nu har vi da en So, men hun er ikke med grise. Hun har haft grise tre gange. Det går da godt med Gæssene. Vi har da afsætning til 30 æg. Var du ude og besøge Skræp i Søndags. Fader og jeg var i Jyderup efter tyrekalven i onsdags. Da havde Lars fået brev fra dig. Han havde ikke hørt fra andre end Færingen. Nu må jeg slutte. Anna vil skrive lidt til dig. Hun skal skynde sig for at nå op til Toget med brevet. Lev nu rigtig vel, min kære Dreng og ha det godt og så mange kærlige hilsener til dig fra os alle. Din Moder. (bagsiden) Kære Broder. Tak for Kortet. Det er da godt, at du er tilfreds i din nye plads. I morgen skal jeg tiltræde min. Nu kommer det an på, hvordan den er. Ingeborg kommer hjem i Aften. Vi skal køre til Haslev og møde hende for sidste Tog er nok så forsinket. Jeg var i Fakse i gaar og fik mig en ny Cykel. Den er fin, kan du tro. Nu hører du ikke mere fra mig før til din Fødselsdag (8. maj). Mange kærlige hilsener fra din Søster Anna Larsen.

Mandag aften. Brev fra Søster Anna

Kære Broder. Jeg har hver dag gået og ventet på brev fra dig, men det har jo været forgæves. Hvordan gik det med at komme derover. Det var vel en kold tur. Vi har haft så travlt heroppe i den sidste tid. Vi har kun været to Piger. Den ene er syg og de sidste tre dage har vi haft Skuespillere. I dage er vi blevet af med de sidste 8, så nu tænker jeg da, at vi får fred en lille Tid. Her er så dejligt Kaneføre heroppe, men det har I måske også ovre på Fyn, men vi to bliver snydt fra at få Kaneture. Jeg talt med dem derhjemme i Telefonen i Lørdags. De fortalte at nu havde Alfreds jaget deres dreng væk, så er der da heller ikke ret længe til at Alfred kommer hjem. Har du nyligt hørt noget fra Ingeborg, hun er vil nok rejse fra sin plads til Maj. Nu kommer det så an på om kan få lov til det af Fruen. Nu hører jeg vel nok snart lidt fra dig. Du må da fortælle mig, hvordan det var at være til Juletræ på Højskolen. Nu er jeg ved at skal ud og lave Aften Kaffe. Så skal jeg op i seng. Klokken har været halv tolv i de sidste aftener og i går Morges måtte jeg op kl. halv seks. Mange Kærlige Hilsener fra din Søster Anna. Hils Lars.

Tokkerup, d. 6. maj 1917 Brev fra bror Aksel

Kære Broder. Jeg vil ønske dig hjertelig til lykke i Anledning af din Fødselsdag og haabe, at du må have det godt i det nye Aar. Hvordan synes du om at være ovre på Fyn, kan du finde dig til rette med de nye forhold. For det er vel nok ikke rigtig saadan so det var at gaa hjemme hos Mor. Du gaar vel dervore og bliver saa tyk og faar al den mad for jeg synes at I går mad hele dagen igennem. Så I kan ikke bestille andet. Har I faet tilsaet der over paa Fyn eller er det Jord som er noget bagefter eller er det Jord som her omkring. Vi har omtrent faet tilsaet her over i Tokkerup, men vi har da ikke fået nogen Roer eller Vikkerhavre. Endnu og det er jo snart på høj Tid at få saet ud alt sammen for vi har jo noget og skal have kørt endnu. Saa snart som vi er færdige med Jorden, så vi kan få begyndt at bygge, når bare det vil blive godt Vejr. Så snart det bliver noget græs, så vi kan få køerne på Græs, for før kan vi jo ikke begynde at rive den gamle længe ned, men det kniber lidt med at få den Cement, som vi skal bruge. Vi har kun fået 20 sække og vi skal bruge omtrent 200 så det er jo ikke meget at begynde med, men vi får vel nok alt det som vi skal bruge, så vi kan få rejst den nye staldlænge, så du kan komme over og se den, naar du kommer hjem. Nu tror jeg nok, jeg vil slutte for denne gang med en venlig Hilsen fra os alle. Aksel.

Ebbeskov, 7. maj 1917– Brev fra moder og fader

Kære Søn. Jeg vil i aften skrive til dig for i morgen får vi måske ikke Tid. Vi har travlt med at grave. Anna malkekone hjælper os. I dag er vi bleven færdig med det nederste stykke. Jeg har da også sået urter og lagt nogen tidlige kartofler. Du skal rigtig have tak for brevet. Vi har glad ved at høre fra dig og at du har det godt. Nu begynder du da også at blive kendt dervore og syndes du ikke at du

sommetider skulde tilbyde pigerne at hjælpe dem, når de skal fodre om søndagen og du ikke har andet at gøre. Vi vil alle her fra dit hjem sende dig en hjertelig og kærlig lykønskning på din fødselsdag, som du jo skal holde langt borte fra os i år og ønske du må blive rigtig god og brav og få lov til at få en lys og lykkelig ungdomstid. Jeg vil da håbe dine søskende husker på dig, så du også hører lidt fra dem. Anna var hjemme hos os i går. Hun er da vist nogenlunde tilfreds. Vi længes jo efter at høre fra Ingeborg, hvordan hun har det. Mette (Marie Pedersen⁷) og Jens var herhenne i går. Jens var kørende. (Må være Mette Marie Pedersens søn Det gik helt godt. Han vilde gerne køre stærkt, sagde hans moder. Laurence er rejst på husholdningsskole i Sorø. Anna er kommet hjem fra København. Nu fylder Bedstefader snart 90 år, d. 18. (maj (hendes far Jens Christian Pedersen, født 18. maj 1827) – han er da ganske godt tilfreds og også rask. Det går ikke så godt med Gæssene, som det kunde. Den grå Gås har holdt op en gang og vilde ligge, så lagde hun et æg, så tror jeg hun blev syg og har fået en tid, så lagde hun et æg i går så nu kommer det an på om hun bliver ved eller det er slut. Jeg har købt 4 æg hos P. Rasmussen. Jeg var bange, vi ikke kunde skaffe dem, der er bestilt. Vi mangler 7 endnu. P.N. har ingen fået. Jeg tænker ikke han bryder sig om nogen. Vi skulde da også gerne selv have lidt. Nu er det tirsdag. Jeg havde sikkert ventet at høre lidt fra Ingeborg i dag. Men der var ikke noget. Tak for kortet, som vi har fået i dag. Er det en pæn hat, du har fået. Lev nu rigtig vel min kære dreng og lykke og velsignelse i det nye år. Det ønsker din Moder.

Kære Søn. Jeg vil også bringe dig en rigtig hjertelig lykønskning på Din 18-årige Fødselsdag. Jeg vil ønske at Du må have det godt i det ny År og i Din Plads. Lad mig se at Du gør Dig nyttig så De kan blive godt tilfreds med Dig og Du selv kan være glad ved at du har gjort Din Pligt. Ka de fleste Nyheder herhjemme fra har Drengene og Moder fortalt Dig. Det bliver ved at være så koldt. I dag er det da lidt mildere. I løbet af nogle dage skulde vi være helt færdige med Såningen både Roer – alt på nær et lille stykke Vikkerhavre. Det ser da ud til at Lucernen? Kommer. Kærlig hilsen fra din Fader Jens Kr. Larsen

Brev før Jens Aage Fødselsdag 8/5-1917 fra søster Anna

Kære Broder. Hjertelig tillykke paa din fødselsdag og ønsket om alt godt for dig i det nye Aar. Det er da godt at du bliver ved at have det godt og du er så glad ved at være der i din Plads. Jeg er ikke så glad ved min Plads. Jeg er nærmere meget ked af at være her. Det er som jeg ikke bliver regnet for mere end en Hund. Jeg savner Holbæk så meget, saa jeg tit kan græde derover, så jeg troer nok, at hvis de havde solgt Højskolehjemmet havde jeg rejst derop med det samme, men det kan nu engang ikke nytte at tænke mere på det. I gaar Formiddag var Johannes og Lars kørende her hen med mit Tøj. De havde den ny Plag og Lise for og i Gaar Eftermiddag var jeg saa en Tur hjemme. Det stormede elles så meget, men jeg havde Rygvind hjem og til Aften havde vinden næsten taget sig. Mette og Jens fra Orup var derhenne. Jeg sidder og ryster på mit værelse, der er så koldt. I Aften må jeg sidde ene her og kukke. I morgen skal jeg tidligt op. Vi skal vadske, men der kommer da heldigvis en vadskekone. Bare nu det er en flink en så jeg glæder mig ligefrem til at få et menneske at tale med. Troer du så, at du kommer med hos Ingeborg i Pinsen. Du kan da nok få fri, nu kommer det an på, hvordan Ingeborgs Husskab? er, men hun skulde jo gerne få det godt, når hun nu rejser så langt bort. Nu vil jeg slutte med mange kærlige hilsener til dig lille Broder fra din Søster Anna. Skriv snart.

Damsgaard, den 7. maj 1917 Brev fra Hans Flemming Kristensen (måske Færingen?)

Kære Jens Aage! Mange tak for kortet som jeg har modtaget fra dig. Jeg var glad ved at få et lille livstegn fra dig. Jeg ved ikke om du har modtaget et brev fra mig for nogen tid siden, som jeg sendte

⁷ Mette Marie Pedersen var gift med Hans Johan Pedersen, bror til Jens Aages mor, Birgitte Charlotte Pedersen. Hans Johan dør som 48-årig og efterlader sig sin hustru og 4 børn: Laurence, Anna, Jens og Maren Kristine. Mette og Hans Johan bestyrede Birgitte Charlottes fødegård i Orup, hvor "Bedstefader" Jens Christian Pedersen også stadig bor. Han er enkemand. Marie og børn bliver boende hos svigerfar, Jens Christian Pedersen, efter Hans Johans død.

til dig. Jeg har ellers ventet at høre lidt fra dig. Jeg er bange for at du bliver ødelagt derovre på Fyn. Det kan man også mærke paa det Kort, som du sendte til mig. Du har nok fået Smag for saadant noget, pas paa Alfreds skønne Søster ikke bedager? Dig, men du er da ellers et klogt Menneske så jeg håber da ikke at du lader dig forføre. Jeg skal fortælle dig lidt om Ejnar. Han er helt væk i Meta og har sendt flere Kærlighedsbreve? Til hende. Nu Lørdag fik han Brev fra hende igen og det lader til at det har givet ham godt Mod for han er i godt humør nu. Jeg synes for resten at hun næsten kunde være hans Mor, at dømme efter udseendet, men du må du ikke sige det til et Menneskev. Han beder mig om at lægge et godt Ord ind for ham. Han tror, at jeg kan gøre saa meget, hvis jeg vil. Jeg kan ikke lade være med at beklage ham, det stakkels barn. Jeg begynder mig meget godt her. Sidste Fredag cyklede jeg ned til Stranden. Det var saadant et dejligt vejr. Vi var kun en Fjerdingsvej fra Stranden. Det mindede mig om Færøerne, Den friske Søbrise. Der ligger fuldt af Villaer rundt omkring hvor de rige Københavnerne flytter ud til om Sommeren. De er allerede begyndt at flytte herud og saa suser Bilerne forbi hele Dagen, naar det nu bliver varmt vejr, saa skal vi ogsaa begynde at gaa i vandet hver Dag. Når det nu bliver rigtig Sommer, så skal jeg gøre en Tur til Sverige op paa Kullen. Det bliver nok morsomt. Vi skal ogsaa cykle en Søndag over til Helsingør for at se Fangelejerne derovre. Du har nok læst i Bladene, at der kommer Krigsfanger til Danmark for at blive plejede her. Hvordan befinder du dig derovre på Fyn. Du kan godt skrive til mig lidt hvad du oplever, så skal jeg nok lade dig vide hvad jeg oplever af Betydning. Da jeg var inde i København viste jeg Billederne, som jeg har fra Højskolen til nogle Damer som er i Familie med min Far og da de saa det billede som du og Lars og Skræp står tilsammen pegede de paa dig og sagde du havde et saadant rart Smil. Ja, det er ogsaa en rar Herre, sagde jeg. Det vilde de nok tro. Har du hørt noget fra Lars eller fra nogen af Skolekammeraterne. Jeg glæder mig til i Sommer at tage en Tur over til Ollerup. Jeg haaber at du ogsaa kommer med og Lars, der bliver nok flere. Jeg cyklede i aften ind til Helsingør, som ligger en Mils vej herfra og købte en Urkæde, som jeg har sendt dig i Fødselsdagsgave og håber du bliver glad for den. Hvis du hellere vil gave Sølvkæde, så kan jeg nok bytte den. Kæden kan du beholde som en lille erindring om din Ven Hans Flemming Kristensen. Jeg skal skrive dig et lange brev næste Gang. Lad mig nu snart høre fra dig. Venlig hilsen.

Mannerup, d. 8. maj 1917 Brev fra Alfred Hansen, kammeret fra Ollerup

Hjertelig Lykønskning på Din attenaarige Fødselsdag ønskes Dig af Din Gamle Ven og Højskolekammerat Alfred Hansen (skrevet med flot sirlig skrift). Du kan da nu se, at jeg ikke har glemt dig, men nu vil jeg se, om Du har været mere glemsom end jeg. Vil du ikke skrive til mig om, hvorledes det går derovre på Fyn med Foraarsarbejdet eller ellers noget om hvad Du kan finde paa, jeg har næsten ikke tid til at skrive for jeg skulde have middagsmad og ellers har jeg travlt med at harve og i min Fritid arbejder jeg i Haven saa du kan forstaa, at jeg har Tiden besat. I Gaar fik vi saaet det sidste stykke Sæd, saa vi har nu kun Roer og Turnips (*Majroe*) tilbage. Ja, saa skal vi rigtignok have sat lidt Staldfoder, men det varer noget endnu. Jeg kan hilse dig fra Hans Jensen Larsen og Dorff Petersen. De er begge kun en halv Mil herfra. Saa jeg har fået Brev fra Jens Nielsen, som jeg boede sammen med og fra Jens Chr. Madsen. Sønderjyden som boede på Delingsførerskolen og endelig har jeg faaet brev fra Sandal Fodermesteren. Nu kommer jeg til at slutte for ellers bliver maden kold. Venlig hilsen Alfred Hansen. Skriv snart.

Karlsunde, 8. maj 1917 Brev fra Kristian (højskolekammerat)

Kære Jens Aage. Allerførst sender jeg en hjertelig Lykønskning på Fødselsdagen og haaber at du er godt tilfreds med Pladsen. Vi er nu færdige med at saa og det er I vel for længe siden men det har jo ikke været noget varm vejr endnu så det kan være tidsnok. Jeg har været til Bal. Det var 3. Paaskedag

og der var Hans der også med og vi morede os godt. Hans havde fået brev fra Ingrid, som var i København i Paasken men det har han vel skrevet. Jeg har ingen Billeder fået endnu ovre fra Højskolen. Jeg synes ellers snart de kunde være her. Det er jo over en måned siden, vi rejste derfra. Nu går det vel dig lige saadan. Vi skal begynde og spille Fodbold på Søndag saa de kan nok vide, jeg er rigtig i mit Es. Jeg ved ikke mere at skrive denne Gang og haaber snart at høre fra dig – være du hilset paa det bedste af Kristian.

Stubberup, d. 8. maj 1917 – anslår jeg) Brev fra bror Kristian og hans kone Anna

En hjertelig lykønskning sendes dig i Anledningen af din fødselsdag. Du er nok godt tilfreds med din nye plads, så går du vel og har det godt, men må vil nok bestille en Del alligevel. Vi har da tilsået herover i Stubberup og alle sæder er kommet op. Vi har da ikke sået roerne endnu men de skulde gerne sås i denne Uge. I Morgen skal vi køre Alge ud til dem. Vi må også gerne skynde os med at blive færdig. Der er kun to dage til Følhoppen skal fole, så skulde hun helst sparet en lille smule. Nu har vi jo fået en ny Karl. Jeg tror nok ikke, han er så meget hidsig af sig til arbejdet, men jeg synes da nok bedre om ham end om Edvin. Han har vist nok lidt forstand på Arbejdet. Vi er da raske alle sammen, og det håber vi også du er. Mange venlige hilsener sendes til dig med ønsket om et godt år. Anna og Kristian Stubberup.

Postkort fra Hans Larsen poststempel 11. maj 17 – Engbjerggaard, Overby

Kære gamle Dreng! Da det jo i morgen er din fødselsdag, vil jeg gerne have lov til at ønske dig hjertelig til lykke idet nye Aar, samt takke for det gamle som vi tilbragte sammen på Ollerup Højskole. Hvordan skærer den der ovre på Fyns Land? Maven er vel afrundet en del ved det stadige Frauen bag karven??? Vil du hilse Alfred Jensen mange gange fra mig. Han kommer vel hjem sommetider. Har du eller hørt noget fra de andre kendinger Ja, I skal sagtens til Elevmødet alle, da I er så nære Naboer. Det er jo en hel anden sag med os der ude fra. Jeg skal hilse mange gange fra Søren Gjerding. Han er jo min Medarbejder i Sommer. Ja så lev rigtig godt i det nye år. Venlig hilsen Hans Larsen.

Torsdag eftermiddag 19. maj 1917 efter Jens Aages Fødselsdag fra Moder

Tak for brevet som vi fik i Mandags. Jeg blev ked af, du ikke fik pakken fra os før dagen efter din fødselsdag. Den kom da med posten om Tirsdagen, så vi mente så sikkert den skulde være hos dig den rigtige dag. Hvad Tid kommer posten hos jer. Det var rigtig pænt af dem, de sådan holdt fødselsdag med dig. Det var du da nok også glad for. Vi er rigtig nok også glade for, du har fået en sådan plads hos flinke folk. Når du er glad og tilfreds med at være der, så er de nok også tilfredse med dig. Det er vist bedre du opsætter turen hjem til os til længere hen på Sommeren Du ser nok der skrives i Avisen, om hvor indskrænket det bliver med togene i Pinsen. Der går jo ikke et eneste ekstratog og jo heller ikke så mange af de andre. Så de advarer jo folk om at indskrænke lidt med rejsen. Det ar jo kedeligt, hvis du kom til Nyborg og så ikke kunde komme med Færgen. De siger jo også de ikke kan få cyklerne garanteret, nu må du jo selv regne det ud, hvordan, det kan passe for jert vedkommende derovre fra og tale med Manden om det. Vi sender dit Tøj, måske Søndag. Så har Ingrid og jet talt om at køre i Kirke. I dag har Fader været, men vi havde ikke ret godt Tid, vi skulde have strøget nogle Gardiner og hængt op. Du må ikke holde op med at gå med uldtrøjer endnu. Luften er alt for kold. Det kan nok være varmt engang imellem, men så kan det også blive køligt lige efter, så det er om atgøre ikke at lægge undertøjet for tidligt. Det er da kedeligt, du bliver med at havde de bylder, hvad gør du ved dem. I dag har vi sat Køerne ud. De har lige været ude og hente dem hjem. Nu vokser alting godt. Vi fik en dejlig regn i Mandags, så jorden har været helt vædsket i disse to dage. Skoven er lige ved at være grøn, så det er jo snart en køn tid. Jeg kan da godt forstå, du var glad for at komme hjem at se hvor dejligt her er. Du er også hjertelig velkommen, når så du

kommer, men det er jo kedelit at komme til at blive over et sted og ikke kan komme med. Det var en ordentligt masse breve og kort, du har fået og hvordan kan det dog være at Færingen sendte en gave til dig, nu er dine billeder kommen og betalt er de også. Nu har vi solgt alle Gåseæggene på et nær, hvis vi får 2 til på Fredag, så tager vi dem nok med til Bedstefader. Så har vi bestemt Gæssene skal lægge nogle flere, som vi så selv vil beholde. Der kommer nok ingen ungen af de tre æg og hønen ligger på. Vi har 37 kyllinger. Den gamle Grete er bleven kørt over og død. På søndag skal vi ind til Poul Petersens til Barselsgilde (Fruervang). De skal have lille Ester Annalise i Kirke. (*Ester Annalise – kaldet Gisse, blev døbt i kirken 20. maj 1917*) Nu må jeg holde op, Fader går og venter, vi skulde til Stubberup. Jeg skal hilse dig fra Fader og dem alle. Lev vel og hav det rigtig godt. Det ønsker din Moder. Hils folkene derovre og sig dem tak fra mig. For de har gjort så meget stads for dig. Kære Broder. Tak for brevet og en Kærlig Hilsen. Du skal nok snart høre fra mig. (*Ingrid*)

Mandag middag (efter barselsgildet om søndagen) 21. maj 1917 Brev fra Moder

Kære Søn. Vi nåede ikke at få sendt dit tøj før i dag. Jeg beholder et kravebryst hjemme, som vist er for snævert til dig. Det kan vi vel få lavet lidt. Hvad er det, du har i dit fodtøj, som sådan gnaver hul i dine strømper bag på hælen. Vi var så til barselsgilde inde hos Povls i går. Der hørte jeg fra en kone fra Faureby, som har en datter på Ollerup, at der vist ikke bliver noget Elevmøde i år, grundet på den dårlige forbindelse med rejsen og så Brød og Sukret vilde det jo også knibe med. Jeg tror nok ellers Lars og Johannes havde tænkt lidt på at komme derover og se til dig. Ja, det havde været rart. Fader er i Præstø i dag. Lars og Johannes kalker inde hos os, så vi har travlt. Jeg har lige været henne og få en lille lur nu, så skal jeg i lav med at vadske af ude i køkkenet. Vi hører vel snart fra dig, hvad du har bestemt. Lev nu rigtig vel og vær kærlig – hilset fra os alle. Din Moder.

Kolsbæk (tæt på Rågeleje/Gilleleje) Søndag (om sommeren) fra Hans Henning Kristensen (kammerat fra Ollerup)

Du skal have tak for Brevet. Nu var jeg virkelig bange for at du var blevet fornærmet over det, som jeg skrev i det sidste Brev, som jeg sendte til dig, men jeg håber ikke du er vred på mig for det. Jeg mente virkelig ikke noget med det. Jeg kender dig jo godt nok fra i Vinter til at vide at du ikke går på gale Veje, så det var bare i Spøg. Jeg kan godt holde mig fra Pigerne her. Der er mange af dem, som ser helt godt ud. For godt en uge siden var jeg til fødselsdag hos en Gårdmandsdatter i Nabolaget. Hun er en rigtig pæn unge Pige og er rap i munden. Arne og Aksel Petersen har jeg slet ikke besøgt endskønt de bor så kort herfra. Der er mange badegæster nu. Jeg har lige kommet hjem fra en Cykletur nede ved Stranden, og så har vi Sveriges Kyst lige ud for. Jeg kan gøre en tur derover og på Kullen en Søndag. Færgerne går derover fra Gilleleje som der kun er en Mil til herfra. Det kunde være morsomt om Du havde været med, men Du er jo så langt fra. Jeg vilde også gerne at vi skulde være lidt nærmere sammen, så vi kunde besøge hinanden. Her er der ikke så mange som jeg bryder mig om at komme sammen med. Jeg er så bedrøvet over, at jeg ikke hører noget hjemmefra. Jeg har ikke hørt noget fra mit Hjem siden den dag du kom cyklende med brevene fra Ebbeskov. Kan du huske det? På Konditori går jeg ikke. Kristi Himmelfartsdag var jeg inde i Hillerød og nede ved Frederiksborg Slot. Men jeg kom for sent så jeg kunde ikke komme ind, men Slottet er dejligt kan du tro. Jeg ved ikke om du har hørt det. Jeg kan godt forliges med Ejnars søn – er 19 år, så Meta har fået en ung Frier. Jeg skal hilse dig fra Karen Skogstad. Jeg har fået brev fra hende. Hun er på Roskilde Højskole. Hvornår er det vi skal til Ollerup. Jeg har skrevet til Lars og bedt ham fra Ejnars forældre om at komme herop til Pinse, hvis han ikke kommer kan det være at jeg rejser derned i Pinsen. Skal du hjem. Hermed de bedste hilsener fra din Ven Hans Henning Kristensen. P.S. Hils Alfred og Skræp.

Torsdag formiddag (sikkert 31. maj 1917) Brev fra Moder

Kære Jense. Tak skal du have for kortet. Vi fik det i Tirsdags. Jeg kan da ikke forstå, hvis du ikke har fået pakken før i Lørdags, som vi sendte med 5-Toget i Mandags. Men det var da godt den kom inden Pinse. Så havde du da rent tøj at tage på, nu er du vel også ved at have en posefuld snavset tøj igen, så er det nok bedst, du sender det, så vi kan have det i den første halvdel af næste uge. Hvordan har du det ellers. Det var nok ellers et herligt pinsevejr. Vi talte om du ønskede dig nok, du var hjemme i Ebbeskov Pinsedag, for da var det rigtig nok herligt, men nu er vi jo kommet over den, så vi glæder os så til at du kommer hjem og besøger os hen på Sommeren. Du spørger om vi havde nogen fremmede. Pinsedag (*søndag 27. maj*) var de fra Stubberup (*sønnen Christian og hustru Anna*) og Tokkerup (*sønnen Axel og hustru Marie*) og så Anna og en pige til fra Haslev hos os. Anden Pinsedag var Jakobs og Niels Jørgensens fra Orup her, så vi havde da nogen fremmede. De synes alle vor have var så pæn. Du ved også nok den er kønnest på den Tid, så der var mest blomster i rabatterne og græsset var også lysegrønt. De har da også pyntet derude, at vi fik tækket stuehuset på den side (*ud mod haven*). I havde nok også fremmede, men jeg kan nok forstå at du keder dig mest på helligdage. Det var da rart for dig, der er en karl til, som er lige så fremmed der, som du har det. Hvis det er et flinkt menneske, kan I da forslå tiden sammen. Vi kan da forstå at I bor i byen, er det en stor by. Det er sandt, vi havde flere fremmede anden Pinsedag. Viggo og Valdemar Nielsen var her en 3 timers tid, tror jeg da også. Jeg skal hilse dig fra dem. I går fik jeg brev fra deres Moder. Hun skrev, at nu havde de købt huset, de bor i med have til på 4000 kvadratmeter?? Så de har nok i sinde at så dem til ro der. I dag er det 3die dag fra er ude og bile. De er 3 Mand ude på opsyn med Korntilsynsmændene. De skulde i 25 sogne. Naturligvis ikke ind hos var enkel, men hvis der er steder, de får anvist af K. J. S. Madsen? Som kunde være tænkelig, der var noget. Det er jo kun Rug og Hvede. Johannes og Lars har rensset roerne, men de er vist meget spæde og somme steder er de vist dårlig kommen op. Jeg synes også mine urter er meget sene, men kartoflerne er snart store. Vi synes jo, vi kunne trænge meget til regn. Græsset bliver ikke ret langt. Det er ellers tæt, men køerne gnaver vældigt ind på det, så Hø får vi da ikke ret meget af. Jeg tror nok, Gæssene har holdt op med at lægge æg. Vi har nogle og tredive kroner for æg, vi har lagt tre høns, og så har vi tre æg, som jeg ikke ved om Bedstefader kommer efter. Ellers lægger vi dem også, for i år har vi ligge høns nok. Vi har 57 kyllinger og vi har da tænkt og vil lægge flere endnu. Vi har også to høns, som ligger på ande-æg. I år har vi også god plads nede i det lille svinehus. Der ruger de og om natten bor de inde i det øverste af de store. Aksel ringede i dag. Der var kommen Cement til Ladepladsen. Der skulde hentes 4 læs der nede, så kom er der en vognladning til Tokkerup St. som skulde tømmes i Eftermiddag. Lars er kørt. Kristian skulde vist også køre. Stenene var også blevet lovet til sidst i måneden, men de var ikke kommen endnu. Det kniber med at få materialerne samlet, nu skulde de jo ellers til at begynde på det. På søndag skal Historisk Samfund have udflugt til Præstø og Nysø, der havde vi næsten tænkt at skulde med, der er så kønt derned af. Der er vel også kønt omkring hvor du er. Jeg sidder inde i Stuen og skriver tillige med den ny kontrol. Det lader til at være en livlig og interesseret ung Mand. Johannes og her er lige i lav med at få dem en Pilsner. J?fylder vandvognen, han har været oppe og rense gulerødder op, de er da kommen. Lev nu rigtig vel og vær kærlig – hilset fra os alle herhjemme din Moder. Vi venter snart at høre fra dig.

Ebbeskov, d. 10. juni 1917 Brev fra Fader

Kære Søn. I Dag synes jeg, at jeg skal have lov til at skrive lidt til Dig. Vi er da alle raske og har det godt, men vi begynder snart at længes efter Regn. Jeg synes endda at Sæden har holdt sig godt endnu men Græs og Roer vokser ikke så stærkt. Vi er i færd med Roerne nu, men Kålradisserne? Har vi da tyndet for nogle dage siden. Vores ?roer er ikke kommet når så tykt op som de plejer. Der bliver vist lidt spredning i dem. Det kan være at Frøet ikke har været så godt som det burde. Kristians Roer er

kommet meget tættere op, siger Johannes og Lars. Jeg har ikke været derovre i den sidste Uge. Vi har haft travlt med Kommuneregnskabet hele sidste Uge og er da omtrent færdig og nu kommer jo Terminerne, så jeg skal jo være i Banken omtrent hver Dag. Anna fortalte, at Du havde skrevet, at der blev alligevel Elevmøde på Ollerup. Hvis det er tilfældet, tror jeg nok, at Johannes og Lars og Johannes fra Rejnstrup har Lyst til at komme derover og de har talt meget om at besøge Dig med det samme, men det er jo ikke sikkert, at det kan lade sig gøre, når de er så mange, for de mener ikke det kunde lade sig gøre – uden det skulde være om Søndagen på Hjemturen og så skulde de overnatte. De har rigtignok talt om at der måtte være en Kro i Nærheden, hvor de kunde bo. Men derom det skulde blive til noget med Elevmødet så kan du jo skrive og fortælle lidt om hvordan Du mener det kan lade sig gøre. Moder mener at de skal få sendt noget Tøj, så du kan du det sidste i denne uge. Det du sendte vi jo allerede i Mandags, så det var jo meget hurtigt. I Søndags var i kørende til Præstø Historiske Samfund, der havde Møde på Nysø? Og var i Præstø og bese kirken. Dog nåede vi ikke at komme i Kirken for det regnede her til Morgen, så vi havde opgivet Turen, men så blev det godt vejr, da Klokken var mellem 10 og 11. Og så kørte vi. Vi havde de to brune for og det lod da ikke til at det gjorde Plagen det allermindste. I Tirdags satte vi Hestene på Græs og samtidig satte vi begge Tyrene og Køerne ind, så nu har vi 24 Kvæg? P.S. Annas håndskrift: Når du kommer hjem, maa du da se at være hjemme en Søndag ellers faar jeg dig jo ikke at se uden du skulde køre hen til mig.

Brev fra Moder Lige inden Ollerup Elevmødet

Kære Søn. Nu har vi dit Tøj færdig. Emilie er kommet ud på ferie. Hun har stået og strøget det. Jeg skal hilse fra hende og sige, hun savner dig at lege med. De er til Dyrskue i Karise alle 4 her fra stedet. Johannes og Lars kommer nok derover til Elevmøde, men de er vist mest stemt for at tage til Skolen om Lørdagen og så følges med dig hjem Søndag Aften. Men så skulde du jo have bestilt logi til dem på Hotellet, men nu må de jo skrive nærmere til dig. For du har vel ikke noget bedre forslag. Jeg kan godt forstå du ville helst have dem ud hos dig om Løverdagen, så var der da lidt tid I kunde være sammen, men jeg er da glad ved de kan komme over og hilse på dig for de håber vi da. Lars fra J. kommer vel også. J. fra R(einstrup). kommer også så han følges de vel nok med. Nu må jeg holde op. Jeg have Posen til Stationen. Lev nu vel og ha det godt og så hilsen fra os alle ved din Moder. Skriv snart. Jeg skal da også se at få dem til at skrive til dig om turen.

Ebbeskov, den 17. juni 1917 Brev fra broder Lars

Kære Broder. Vi kommer jo så til Ollerup (*til sommermøde*) på Lørdag dersom ellers alt går efter bestemmelsen, men vi kommer nok ikke over og besøger dig, for det bliver jo alt for langt og køre på en Dag. Det bliver jo en 8 – 9 Mil længere og vi skal jo have Olga fra Kissendrup med. Så saadan en tur, kan hun nok ikke være med til. Men kunde du ikke vente med at køre til Ollerup til om Søndag morgen og så faa fri en del af Mandagen. Så kunde du jo være sammen med os en Tid i Svendborg. Vi skal ind og have Ingeborg med, så vi kører derved. Det ligger jo ikke så meget af vejen. Hvordan har du det ellers – kan du døje varmen. Den er ellers slem i denne Tid. I dag er det 22 grader. Det er også snart noget tørt Sæden, den vokser ikke ret meget og det er ogsaa skidt med Roerne og Hø. Det bliver nok ikke ret meget af. Køerne har snart ædt al sneglebælgen. Vi har jo nok lidt lucerne men det rækker jo ikke til så mange Dage. Vi var til Dyrskue i Karise i Torsdags. Det var mange mennesker og Dyr. Der var vel en 10. – 12.000 Mennesker. Vi skal til Møde ved Ladepladsen i Dag. Vi har jo fået lavet en ny Venstres Ungdomsforening for Fakse Egnen. Den skal have offentligt møde i Dag. Ja, nu vil jeg slutte for denne Gang med mange kærlige hilsener fra os alle ved din Broder Lars. Jeg skal også hilse fra Emilie. Hun er her i denne Tid. Ja, saa haaber jeg at vi ser hverandre på Søndag eller Lørdag.

Ebbeskov, d. 3. juli (1917) Brev fra Moder

Kære Søn. Jeg skal hilse dig fra Ingrid og sige tak for Brevet. Det kom først om Løverdagen. I har nok haft strængt tordenvejr derover på Fyn i Fredags aftes. Har det ikke også været omkring på den egn, hvor du er. Vi håber da I har det godt. Det er nok også faldet store Hagl på størrelse som Nødder står der i Avisen. Regn har I nok også megen af. Vi går og sukker og længes efter Regn. Her har vi ikke fået mere end de har blødt 1 ½ tomme. Der var også tørt under Kartoffeltoppene. Nu er luften så høj og klar igen, så der er ikke udsigt til noget Regn. Vi har taget køerne ind, men blandsæden er jo udrøg at tage af. Lucernen er ikke så dårlig. Græsset har de slået, vi skal have til Hø. Vi får nok ikke mere end 6 – 7 læs. De er oppe og luge roer. Det er knap nok de bliver færdige i dag. Konerne har luget deres. Der er jo nogen pletter i dem, men kunde vi snart få regn, kunde de da blive helt gode endnu. Ingrid sagde i dag at Gæssene har lagt 102 æg. Vi har 13 Gæslinge. Men den ene sidder ud på komfuret, så den bliver vel nok ikke til noget. Der er så en høne, der ligger på 4 æg til, men de er måske ikke gode. Dem havde den grå Gås ligget på i 8 dage. Så blev hun syg, så hende har vi hugget hovedet af og gravet i jorden. Bjørn er også skudt. Han blev så ussel. Vi har fået brev fra Ingeborg. Hun skrev da også om I havde talt om at komme hjem og besøge os. Tror du, de kan undvære dig uden de bliver gnavne. Det er vel nok ikke så lidt, du har fri, men du får se om du kan give dem en håndsrekning ved en eller anden lejlighed. Til gengæld vil vi da meget gerne have I skulde komme. De var også mere morsomt, når I kom på en gang, så det må I jo se, at få ordnet imellem jer. Det var vel nok en rar tur I havde til Ollerup. Du var vel glad ved at se nogen herhjemme fra. Jeg kan godt forstå, der var noget mere morsomt for dig bagefter, men det har vel fortaget sig igen og du kommer ind i den vante gænge. Jeg tror jordbærrene bliver forbi længe inden d. 15/7. Vi har da de meste vi har haft i år, men de tørres jo også så de bliver ikke så udviklet. Jeg skal sylte lidt i dag af eget avl. Det kan ikke gå at sylte ret meget, så vi kan ikke få sukker nok. Fader er i Køge i dag til Møde. Amtmanden har bestemt det derude, nok af hensyn til den besværlige forbindelse, herfra går ikke noget 8-tog men der så går her et kl. 10½ i stedet for 12-toget, men det går der ikke fra Store Heddinge. Så H.C. P. vilde cykle. Hvordan kan de nu blive, når du rejser hjem og besøge os. Kan du få din Cykle med dig, for du vil vel nok benytte den noget af vejen. Emilie rejste i går og Gunnar kommer i Torsdags? Nu til slut mange kærlige hilsener til dig fra Moder. Fra Fader skal jeg også hilse og fra dem alle. Vi venter så din pose, så vi kan få vadsket tøjet og ordnet det inden du kommer hjem. P.S. Drengene kom hjem ved to-tiden den Nat, de kom fra Fyn.

Brev 12. juli 1917 fra Peter Nielsen Nordenskov

Rigtig mange tak for Kortet, jeg modtog fra dig. Det var dobbelt velkommen, fordi jeg ikke havde det Billede. Havde også gaaet og ærgret mig over, at jeg ikke havde fået det bestilt og tænkte paa at skrive til dig om du kunde skaffe det til Elevmødet. Men du har vist nok husket, at jeg ikke fik det bestilt og derfor sendt mig det og det skal du have tak for. Men du kommer vist til at skrive og fortælle mig mere udførligt om Elevmødet, for jeg er "umådelig" nysgerrig. Var der mange fra sidste Vinter dernede? Fik du set hvem der nu er Indehaver af vores Værelser. Hvor havde "din Asta" værelse? Apropos Du har vel et fotografi af hende. Maa jeg ikke nok faa at se hvor sød hun er? Du får det saa selvfølgelig retur, så du ikke skal undvære hendes milde Ansigt alt for længe. Jeg har ikke faaet nogen af Martha endnu; men skriver ellers lidt sammen endnu. Hendes Broder og ham in Mynderup er blevet indkaldt og ligger indkvarteret hjemme ved. De har saa været på besøg hjemme og fortalt det, kan jeg forstaa paa et Brev fra min Søster. Men jeg vil da blæse dem en lang Mark. Lad Dem bare more sig. Forrige Søndag var jeg paa Besøg i Janderup og kan hilse dig fra Mads, Sophus og Oluf. Vi var oppe og se Olufs Kone og hans Ejendom. Den er paa 21 Tønder Land ret god Jord med 2 smaa Heste, 3 Køer og 5 – 6 Ungkreaturer men han skal vist forrente 17 – 19.000 kr. saa det kommer

jo til at blive haardt nok. Vi fik saa megen Mad og Kaffe der, saa det halve kunde være nok. Om Aftenen var vi til Koncert og Fyrværkeri i Varde. Sophus er saa led og ked af sin Plads, at han var ved at fortvivle i begyndelsen. Jeg vil da ogsaa rejse til November kan jeg betro dig. Det er ikke til at finde sig i at være herovre i L? Dertil er de for langt bagefter Tiden. Her har du en lille pot Lyng til Erindring. Den er snart ved at blomstre. Undskyld skriften. Jeg sidder så daarligt. I næste uge skl jeg til at ? i Mergelgrav. I disse Dage har vi ikke ret meget at bestille. Vi er langt foran med Arbejdet. Nu skal jeg være Bestyrer en 3 Dage. De skal en Tur om ad Janderup. Til Slut sendes Du en venlig hilsen fra Peter Nielsen.

Brevkort 13. juli 1917 fra Valdemar (ansat i Julius Petersens Manufakturforretning i Karise)

Kære Jens. Jeg takker hermed for det for nogen tid siden modtagne Brev, hvoraf jeg ser at du snart vil indfinde dig paa Sjælland. Jeg var desuden sammen med Jacob en tur nede og besøge dine Forældre i Søndags og de sagde, at du nok kom hjem paa Søndag, hvad jeg synes er ret uheldig, idet jeg nemlig rejser hjem paa sommerferie. Hvor længe jeg bliver, ved jeg nu ikke. Ellers intet ? *(kan ikke læse det sidste)* Venlig hilsen Valdemar.

Brev fra søster Anna der er hos Overretssagfører Jespersen i Haslev

Kære lille Bror. Tak for brevet. Jeg fik ogsaa brev fra Ingeborg den Dag. I har rigtig været ude og more jer. Jeg vilde jo ogsaa gerne være med, men jeg vilde slet ikke spørge om det. Nu vil jeg da haabe, jeg kan komme hjem, naar I kommer. Hvor mange Dage får du fri? Jeg faar nok ogsaa snart Ferie, tænker jeg, bare det dog kunde blive paa en gang. De to sidste Søndage har jeg slet ikke haft fri. Vi har haft Fremmede. I Aften blev jeg færdig kl. 7½ saa kørte jeg hen til Malerens. Dem besøger jeg jo af og til. De har nylig være med mig hjemme alle sammen. Hvor er det godt kedeligt at vi ikke faar nogen Regn. Hvad skal sæden dog blive til og Hø – den er der vel heller ikke ret meget af. Det er rigtignok et dejligt vejr – det ellers er hver dag. Især i Aften. Skoven har jeg lige ude for mine vinduer og den tegner sig smuk mørkegrøn op mod den gullige himmel. Jeg synes her er så smukt allevegne i denne Sommer. Du glæder dig vel ogsaa til at komme hjem og se de kendte egne i Sommerdragt. Du bliver da vel ikke ovre paa Fyn til Vinter. Der synes jeg ikke du skulde. Så tror jeg du vil længes altfor meget efter at komme hjem. Jeg ved endnu ikke om jeg bliver i Haslev. Nu har jeg det jo meget godt, men det er lidt trist og saadan skal gaa og passe sig selv. Nu må jeg slutte og så håber jeg vi snart ses. Mange kærlige hilsener til dig lille Broder fra din Søster Anna L. Overretssagfører Jespersen. P.S. Jeg håber du stadigvæk er godt tilfreds.

Ebbeskov 24. juli 1917 Brev fra Fader

Kære Søn. Samtidig med at vi vender Dig noget? vil jeg skrive et par Ord til Dig. Vi har det ved det gamle. Det blev da Regn straks efter at Du havde været hjemme og det blødte da ikke da ikke så dårligt det render da ogsaa godt på Roerne og Græsset og det vil vel nok ogsaa gaven på Sæden. I Søndags var vi henne og besøge Malerens i Nielstrup ⁸ Vi var der alle og vi spadserede så i Gisselfeldts Have. Der var meget fint. I Onsdags var jeg så i København. Derfra om Torsdag Morgen og ud til Alfred og Moder kom ogsaa hjemme fra. Det ser da ikke så dårlig ud derude ? Roer og Kålrabi er da gode. Sæden vil jo ikke fylde stærkt men den var da frisk så om vi så fik regn kom der jo nok blive meget Kærne i dem. Om Eftermiddagen var Alfred og jeg inde og se lidt på Hingste Skuet inden jeg

⁸ Aage Jensens far Jens Peter og mor Bodil – Aage som ogsaa blev malermester og som Anna blev gift med

rejste med Toget til Køge. Ja lad os nu snart høre lidt fra dig. Har du bestilt Østsjællands Folkeblad. Ja nu skal jeg hilse fra alle herhjemme både Dine Søskende Moder og Din Fader. Jens Kr Larsen.

Brevkort stemplet 24/7-1917 Jens Aage Larsen, att. Grm Kristen Jensen, Bregnemose, Naarup St. Fyn – kort fra Moder

Kære Søn. Tak for kortet. Det havde været længe på rejse, vi fik det først om fredagen. Du må jo godt fortælle os lidt mere om hvordan det gik med turen. Jeg skal hilse dig fra Alfreds. De havde ventet, du havde kommet derud. De er da raske alle sammen, men der sæd er kun kort og lidt tynd, så den vil ikke fylde ret meget, men alle roerne er meget gode og nu har vi jo fået en dejlig regn, så nu kan de rigtig vokse. Det har også hjulpet meget hos os. Her fik vi den første regn i Onsdags nat og det har så regnet engang imellem de andre dage. Men i dag har det været fint vejr igen og det var det for resten også i går eftermiddag. Da var vi i Nielstrup alle sammen og så henne i Gisselfeldt have. Der var meget smukt, så det var en rigtig dejlig tur. Lars og Johannes er cyklet til Ladepladsen i aften. Der skulle Nielstrupperne have udflugt ned i dag (Sangforeningen) så de skulde ned og hilse på dem. Det kan godt være, vi kan få dit tøj sendt med 5-toget i morgen, så kan du da begynde at vente efter det. Vi hørte fra Ingeborg i går. Hun var da også kommet godt hjem. Hun tog med toget. Ingrid og jeg har travlt med at plukke af ude i haven. Det er sådan en masse bådet Stikkelsbær og Ribs, Solbær så vi kan nær ikke bruge det. Sukkeret tillader det ikke. (*sukkerationering*) Lev nu vel og kærlig hilsen fra os alle herhjemme. Moder.

Mandag eftermiddag – Brev fra søster Anna – hos overretssagfører Jespersen i Haslev

Kære lille Broder. Det lader jo til at du skriver, saa maa jeg vel til det. Du kom forhaabentlig godt hjem fra din Sjællandstur og er vel godt i gang med dit Arbejde igen. Har du begyndt at se dig om efter Plads til November. Du skal ikke tage Plads ret langt hjemmefra. Jeg bliver jo nok her i Haslev. Fruen har tilbudt mig at få hver Eftermiddag fri, så jeg skal have et kursus i alle slags broderier, saa vil jeg haabe at jeg bliver så dygtig at jeg til Sommer kan tage Plads på en højskole som Haandgerningslærerinde. I dag har jeg været oppe og tale med den Frue, jeg skal gaa op hos. Hun tager 50 øre i Timen. Jeg troede det havde været mere. Jeg har faaet kort fra Ingrid i Dag. Hun er jo i København og more sig, men kommer vist hjem i aften. I Gaar Eftermiddags var jeg en Tur i Gisselfeldt Have sammen med alle Malerens, men jeg skulde være hjemme kl. 5½. I Torsdags havde jeg fri og det passede så godt, da jeg var inviteret til Toksværd sammen med sønnerne fra Ulse. Frede

har været hjemme i ti Dages ferie saa de var med alle syv, men jeg klarede mig da helt godt imellem dem.⁹ Den 11. august rejser mit Herskab nok på Landet saa ved jeg ikke om jeg faar ferie, men det haaber jeg da. Hvis jeg faar 14 Dage skulde jeg så ikke komme over og besøge dig, men det kunde vel ikke lade sig gøre. Har I begyndt at meje Rug ovre hos jer. Her er den flere steder, den har sat sig i Hov? Det er ellers noget varmt at gaa på Marken og Høste. Nu venter jeg snart at høre lidt fra dig, men du er maaske træt om Aftenen, saa du ikke har lyst til at skrive. Mange kærlige hilsener til dig fra din Søster Anna Larsen, Overretssagfører (Niels Heje) Jespersen, Haslev.

Langagergaard, 5. august (1917) – Brev fra Hans

Tak for sidst! Naa, hvordan går det jer med Høsten derovre. Du kvæler? Vel adskillige pilsnere om Dagen i den Varme. Her har vi mejet Vintersæden og Ærterne. Du kan stole paa at de var ?, de var saaet med 20 tommer afstand mellem Rækkerne, saa de laa jo efter alle Leder og Kanter. Nu tænker jeg, vi kan køre dem og Rugen ind Tirsdag og Lørdag og vi skal meje Havre i Morgen og Byg sidst på Ugen, så hvis Vejret holder kan vi jo snart blive færdige. Nå hvordan klarede du den i Svendborg. Du løb vel ikke varm. Jeg tror at Fyn er farlig, hvad det angaar, men man kan også snart blive kølet af igen. Du kan tro, jeg er blevet fornuftig nu. Jeg kan da hilse fra K. Vi var i Vandet sammen I Aftes. Han skal til Kamp i Eftermiddag. Jeg var lige ved at komme i Trøjen den 14. men slipper alligevel denne Gang. Har du været på Sjælland. Hvis du ikke har og kan og naa det, saa kom endelige herved en Tur, nu mens jeg er hjemme, for jeg regner næsten for at jeg er hjemme. Nu kommer Datteren snart en Tur hjem sad bliver der "skæg"? I den kan du tro. Ja, nu maa du undskylde, hvis du mener, at dette er lidt taabeligt? Men det er jeg også i denne Tid. Venlig Hilsen Hans.

Ebbeskov, August 1917 – brev fra Moder

Tak for brevet, som det nu er længe siden, vi modtog, men jeg mener, du har fået et kort fra Ingrid og deri en hilsen fra os. Ja, hun er da kommet hjem. Hun var borte i to dage, så det var da en lille ferie hun havde. Men det havde vist været helt fornøjeligt for hende. Hun havde besøgt Sørensens, Pinds og hun boede hos Emilie. Holger er nu også kommen herud. Han er i Hukkrogen (hvor Birgittes far bor). De bliver nok herude alle tre til den 11. (august?) Hvordan gik det dig med Rugen, fik I mejet den af med håndkraft. Kristian har lånt vor aflæggermaskine.

⁹ Anna blev d. 31. oktober 1920 gift med en af Malerens sønner fra Ulse, nemlig Aage Jensen.

Han mejer i disse dage. I Tokkerup skulde de vist begynde i dag. Johannes og Gunnar var derovre i går med et læs grus til dem. De kører jo lidt for dem en gang imellem. Nu har da losteet over stalden stået fædigt noget (tid), så det kan vel snart hjælpe de kan tage fat på staldlængen igen. De arbejder på hønsehuset nu. Vi har haft lidt Tordenvejr i de sidste dage, så vi har da også fået noget regn både i går og i dag. Men det er jo ikke nogen som bløder ret meget. Lars kunde da ikke pløje brakjord i går. I dag er han begyndt på Vikhavre jorden. Vi har nok ikke staldfoder mere end til 8 dage og græsset bliver jo nok lidt udrøjt. Men fader synes da ikke, det er så dårligt. Fader har købt 11 smågrise for 20 kr. Så det er en lille pris. Vi sendte 4 af de store i går og to skal vi beholde til os selv, så er der 7 igen. Men det er vist også nok efter det, vi kan få at give dem. Vi har ikke solgt nogen af gæslingerne endnu. Der er vist ikke så stor pris på dem i år. Vil du sende dit snavsede tøj så snart du får brevet. Hvis du ikke har sendt det. Vi skulde gerne vadske først i næste ugen, inden vi rigtigt skal høste. Vi har vel ikke nogen (mark), der bliver tjenlig i denne uge til at meje. Ingrid og jeg skal ud i haven og sidde og ha det lidt godt i eftermiddag. Det er vist også første gang i hele sommeren, det har sket. Vi har tænkt at skulde have lidt fremmede på Søndag. Jens Frederik, Niels Jensen, Kristian og Aksels (familier), så må vi hellere have dem nu inden det bliver rigtig mørkt om aftenen. Nu vil jeg slutte med mange kærlige hilsener til dig fra din Moder. Jeg skal hilse fra alle herhjemme. Fader har været i Banken og i eftermiddag skal han betale rugpenge. Nu er vi så lige ved at begynde på det 4. krigsår. Ja, hvornår mon dog så der nås enden på denne ulykkelige krig. Det er jo kedeligt for dig at din kammerat skal ind og være soldat. Er der slet ingen anden, du kan passiere lidt med og have lidt selskab med. Men det går vel nok, så længe det er sommer – er det da ikke så trist. Lev nu vel og ha det rigtig godt. Skriv snart.

Ebbeskov, 11/8-1917 Brev fra Moder

Kære Jens. Nu sender vi så dit tøj. Det var lidt sort, da vi modtog det og er knap bleven rigtig hvidt. Vi har da mejet Hveden og Havren nu, Havren er meget dårlig, vi får måske ikke mere end en trediedel af det, vi fik i fjor, bygget er vist også tjenlig, men i disse dage har Kristian maskinen, så vi får den ikke før mandag eftermiddag. Ja, det ? byg har vi da mejet. Vi har også solgt 3 Køer, nr. 14-7-10 til en lille pris 8-50 kr. Vi har travlt, for i dag skal alle 3 Pinde? Rejse. Vi er i lav med at pakke ind. De skal så have dit tøj med til Stationen. Anna bliver så i Haslev til Vinter. Hun vil lære og sy med det ?, hun har måske fortalt dig det. Ingeborg kan vi hilse fra. Vi har fået brev fra hende. I morgen skal vi til Tokkerup og fejre Aksels fødselsdag (har fødselsdag 7/8) Jeg skal hilse fra Holger også mange hilsener fra os alle herhjemme. Lev vel og ha det godt. Kunde du lide at komme over hos Kristian og være karl til vinter. Han talte lidt om det i går, hvis han skulde ind og være soldat, så kunde det være rart, sagde han, men Lars siger jo, det har stået i Avisen i dag, at Sikkerhedsstyrken bliver indskrænket. Så måske de bliver fri. Endnu har vi ikke set nogen pladser i Avisen. Lev nu vel og vær kærlig. Hilset fra os alle. Din Moder. P.S. Der er lidt Københavsgodter i Strømperne.

Ebbeskov 17/8 – brev fra moder

Kære Søn. Vi havde ventet at høre lidt fra dig, om du havde fået pakken, men da der ikke var noget brev i dag, vil jeg sende dig et par ord. Vi talte om at skrive et kort til dig og sende samtidig med posen, men det blev ikke til noget. Her var sådan en hurlumhej inden vi fik pakket alle drengenes kufferter og fik dem afsted. Jeg mente da også at du fik meddelelse fra Banen om pakken, men Ingrid siger, at det kan godt være, der går nogen dagen, inde de får i sinde at sende den. Så havde det jo været bedre, når du havde vist det, så du selv kunne have spurgte efter den, men jeg vil da håbe, du har fået den. Bare ikke de Æbler har gjort ulykker jeg havde puttet i. Det var heller ikke så gode. Hvordan går det hos jer med høsten. Vi havde bestemt at køre Hvede ind i dag, men så blev det et

vældigt regnvejr i aftes med stærk Torden. Det har vi for resten ikke haft så sjældent i den sidste tid, så nu kunde vi nok lide at få godt vejr, så vi kunde få høstet. Vi har da mejet og rejst det alt sammen. I går kørte de det 6 rd byg nd, der var 3 læs. Johannes har været ovre hos Kristian 1½ dag og tærsket. De har tærsket 99 tønder Rug og Hvede. De mener vist der skulde være 25 – 30 td Hvede tilbage, så de synes det giver helt godt. Det er J.Fr. maskine, de har haft. Hansen havde fået tærsket med den, så lige med et, bestemmer Kr. sig på at bruge den, da det ikke var høstvejr alligevel og det også meget godt. Det er småt med karlepladser i Avisen. Du kigger velnok efter dem, men selvfølgelig kommer der nogen. Har du tænkt over den hos Kristian. Jeg tror nok, at det var bedre, når der var tid til at få en god plads på en anden egn – hos rare mennesker, jeg kunde godt lide du skulde ud ad Stevns til. Der driver de jo også deres jord på lidt anden måde end heromkring. Det lader til, hverken Lars eller Johannes skal ind (som værnepligtig) til Oktober, sagde Lars i dag. Så menten han snart der måtte komme noget om det, så skulde da også en af dem et sted hen. Hvordan det nu skal blive. Nu kommer jeg til at holde op, jeg skal ud og lave middagsmad. Ingrid og lille Johannes er ude og ordne Jordbærestykket. Hvis du ikke har skrevet, når du får dit brev, så bliver det jo ikke før til Lars fødselsdag, vi hører fra dig. Vi skal nok ikke have en stor fødselsdag. Jeg troede sikkert vi skulde have været færdige med høsten til den dag, men det bliver vi jo nok ikke. Jeg længtes lige godt efter at høre, hvordan du har det, når der går et lille stykke tid, vi ikke har hørt noget. Lev nu rigtig vel og ha det godt, vær så kærlig. Kærlig hilsen fra os alle sammen. Din moder.

Figur 1 Høstarbejde nok fra Ebbeskov, måske Jens Aage i midten

Ebbeskov den 19. august 1917 – Brev fra Fader

Kære Søn. Vi fik et kort fra dig i går og blev meget forbavset over, at du ikke har fået den Taske Tøj, vi sendte til Dig, da det er 8 Dage siden, vi sendte det. Du må da endelig lade os vide derom det ikke er kommet. Det er kedeligt, at du har forstuvet Foden. Du må endelige få til Læge dersom, det er slemt og du skal være mere forsigtig og ikke gå for meget. Du skriver stadig at I går så megen Regn. Det er ikke tilfældet her. En gang imellem kommer der ganske vist en Tordenbyge, men vi har da ikke få

meget som har blødt, så det har sinket Høsten ret meget, men der er også falden mere Regn forskellig andre Steder ikke så langt her fra. I går kørte vi Hveden ind. Vi fik 24 Læs og den vil sikkert folde godt. Den var meget god. I morgen tænker jeg vi kører det Byg ind som vi har her lige udenfor. Jeg tænker det kan blive tørt, når vi vælger ?. Kristian har kørt for Frederik til at tærsk en Del af hans Rug og Hvede. Han fik tærsket 99 Tdr. og han har vist nok så meget tilbage, så kan vi kan høste henimod 130 Td Vintersæd. Det er da helt godt. Hvis vi holder godt Vejr i de første 3 Dage efter i Dag, så tænker jeg næsten vi har indhøstet. Lad os nu snart høre lidt fra Dig. Jeg glemte at fortælle Dig, at vi har solgt 3 Kvier. Det er nr. 7, 10 og 14, men de er ikke så dyre, som de var for 1 år siden. Jeg skal hilse fra Moder og alle herhjemme. Vi må en tur til Rejnstrup i Aften. Det er Johannes Fødselsdag. Kærlig hilsen fra Din Fader Jens Kr. Larsen.

Foto fra farmor Astas album, kan være Alfred med tærskemaskine.

Nordenskov 19. august 1917, Brev fra Peter Nielsen

Kære Ven! Ja, du må undskylde, at jeg har ventet så længe med at skrive, men det er ikke saadan at komme i gang med det i denne travle Tid. Det er jo eller jo ellers noget ustadigt Høstvejr, vi har haft. Vi naaede lige at få kørt alt det hjem, vi havde mejet i gaar. Og vi har nu kun 6 – 7 Td. Ld. Havre igen, så med lidt godt Vejr, kan det snart naaes. I er vel nok færdig på Fyn, tænker jeg, I kommer jo lettere om det end vi, for vi har kun en af de Slaamaskiner med Mejeapparat. Bindere har jeg ingen set af herovre og her er vist heller ikke saa mange og her er vist heller ikke ret mange. Vi er da blevet færdig med at grave Mergel ¹⁰ Det var nogle strænge 14 Dage, kan Du regne med. Vi har kørt 150 Læs paa

¹⁰ Førhen gravede man mergel overalt i landet. Arbejdet gik i gang umiddelbart efter høsten og fortsatte, indtil frosten satte en stopper for arbejdet. Den våde, klumpede mergel blev fordelt bedst muligt på jorden, så frosten kunne skørne den, og i foråret blev knoldene slået i stykker og harvet ned.

Marken og skulde helst have lige, saa vi logerede i Esbjerg og jeg kom ikke hjem før Kl. 10 næste Dag. Vi havde ellers saa smaat tænkt på at tage til Ringkøbing og se Hvide Sande, så kunde jeg jo nok have truffet Niels Stræde, nu bliver det nok ikke til noget. Jeg slap da heldigvis for at komme ind den 14. Har intet hørt fra Udskrivningskontoret endnu saa det er ikke let at lægge nogle planer for ret lang Tid. Du skrev om Kæresteri mellem mig og Martha. Det maa du ? med, for det bliver der ikke noget af, kan Du regne med. Derfor kan vi jo nok skrive sammen. Til Slut sendes du en venlig hilsen. Haaber Du har det rigtig godt. Tak for det lange brev. Peter Nielsen.

Jyderup, 28. august 1917 – Brev fra Fætter Lars

Kære Jens. Tak for dit Brev. Det er saa rart at høre, hvordan du Har det. Bliver du der længere end til November. Hvis du kommer hjem en Gang saa maa du komme og besøge os. Jeg har haft ferie i denne Maaned, men vi skal begynde igen Lørdag første September. Jeg har jo ogsaa været med med Høsten i Ferien. Paa Torsdag er det otte Dage siden vi fik Negene hjem. Nu har lidt Oprivning og lidt i en Svej? Som er meget lidt senere end det andet. Det har ogsaa været Regnvejr i Gaar og i Dag, saa det sinker jo lidt. I har vel indhøstet i en vel ligesom lidt mere fremme nu I har Elektricitet, men det værste er maaske med Strømmen. Jeg har ellers ogsaa travlt med at regne, skrive og læse over paa Bøgerne, for saa vel det jo nok lette efter Ferien, naar jeg har gennemgaaet noget af det. De to sidste Dage inden Ferien, var Skovmand rejst paa Kursus, saa da var Frk. Petersen og jeg ene med Børnene og vi skiftedes lidt med de store og smaa. Jeg havde Regning og lidt Skrivning med de store. Og Regning og Sang med de smaa. Det gik ellers meget godt. Den sidste Dag slap vi dem til Middag. Jeg skrev til Hans Færingen? For en Tid siden, men har ikke hørt fra ham igen. Det synes jeg er lidt mærkeligt. Har du hørt fra ham. Jeg skrev ellers om han ikke kon en Tur herved medens jeg har Ferie. Men nu er det snart for sent. Vi har det ellers godt. Far har været lidt daarlig i Maven men nu er det ligesom gået væk igen. Det har jo nok været Forkølelse, nu han har været lidt med i høsten. Jeg fik et bogskab af Far og Inger og Karen i Fødselsdagsgave. Der har været så mange Filmsfolk i Fakse i Søndags og Mandags. Jeg ved ikke om de er der i dag med. Der blev sagt at der skulde komme 500 og de har lejet 25 Dreng og 25 Piger i Fakse. Venlig hilsen din Fætter Lars N. Jensen.

Sensommer - start september 1917 Brev fra Moder

Kære Søn. Nu er det 8 dage siden, vi fik din pose med brevet i. Vi kan rigtig nok se, du har været noget våd sommetider, men nu er det jo bleven et godt vejr igen, nu har I dal vel indhøstet. Du skrev om en gammel trøje, men det tror jeg ikke vi kan sende dig. Kan du ikke, når det begynder at blive koldt gå med din uldvest og så en bluse udenpå eller ogsaa en hvid trøje udenpå blusen, hvis ikke den røde trøje kan holde ud – ellers får du jo en enkelt gang tage den blå på, nu er der jo snart ikke længe til November. Men vi har ikke opdaget nogen plads endnu. Der står jo en i Tågerup hos en Lars Larsen. Jeg spurgte hønsekræmmeren i dag om den, men han anbefalede den ikke. Der har jo ogsaa været en hos Kr. Hansen, Bonderød, men den lod han heller ikke til, var så god. Men det kan jo være, der bliver nok bliver en. Lars rejser ned til Bedstefader (*måske hendes egen far Jens Christian Pedersen i Orup*) til November. Peder skal rejse, så nu vil det komme an på, hvordan det vil gå. Johannes lader jo ikke til, han vil være ene herhjemme. Han vil have en konfirmeret dreng og det synes vil da slet ikke er nødvendigt. En skoledreng havde vi kanske nok nødig, når bare vi kunne få en som kunde gå hjem og ligge, men jeg synes ikke her er nogen. Her bliver da ikke så meget at bestille

Hensigten var at tilføre jorden kalk, for erfaringen viste, at kalk gav et forøget udbytte. Imidlertid er beholdningen af gødningstoffer på kolloidernes overflade ikke uendeligt stor, så virkningen fortager sig efter en årrække.

med at passe svin. Vi har fået tærsket. De hentede værket i fredags, så tærskede i i lørdags og så i går fik vi 100 tønder hvede, så det var meget godt, 130 tønder by, kun 64 tønder havre, så det er meget lidt. Vore heste er allerede så magre, vi kan se sidebenene i dem og det bliver vel ikke bedre, nu de har fået at vide, hvor lidt der er at fodre med. Vi skal jo af med 120 tønder, så al hveden er kørt op, på nær såsæden, så du kan vel nok tænke, vi kan ikke fede ret mange svin. Soen har fået 15 grise som alle lever. Vi har kun 130 – 140 liter mælk om dagen, så det er langt nede med os. Køerne har været inde i 8 dage, men det aler om de skal ud på de nye kløver. De er ellers ikke ret store. Jeg skal hilse dig fra Anna. Hun har været hjemme i 8 dage og haft ferie. Hun cyklede i går til middag, så de var meget heldigt det traf i de dage, vi havde så lidt hjælp af hende. Lars og Johannes har solgt de tre Gæs, de kaldte deres til kontrolassistenten for 30 kr. Hvis han vil købe flere, skulde vi nok sælge dem. Der bliver vel ikke noget at give dem og æde, når først de ikke kan gå ud mere, skulde de da have noget for at blive fede. Fader er rejst til København i dag og bliver nok borte i tre dage. Er det ikke en boligkongres, det hedder, han er til. (*Boligkongres blev afholdt på Københavns Rådhus i september 1917*) Det er jo fra hele landet. H.P. Hansen, Gyllemose (senere medlem af Sognerådet) er også med. Nu går det godt med længen i Tokkerup, den blev rejst i fredags. I søndags var Aksel og Marie ude hos Alfred, så de har rigtig haft fremmede i den sidste tid. Anna og Ingeborg var der i Tirsdags. Det er vist lidt magert for dem også. Jeg tænker, vi sender din pose på torsdag, så mener vi, du kan have den på lørdag. Du kan da høre efer den, den anden var rigtignok længe på rejse. Den kommer nok lidt frugt i, men det kan ikke være meget. Vi har haft nogle dejlige regne? i år, men de er forbi. Nu ved jeg ikke mere at skrive om denne gang. Vær hilset du, kærlig hilsen fra os alle. Din Moder. Ingrid har lovet at cykle med brevet, så det kan komme med 5-toget. Det er jo snart længe siden, du har hørt fra os. Lev nu vel og ha det godt. P.S. Vi venter snart at høre fra dig. Hilsen fra din søster Ingrid.

Uden dato – anslået august 1917 Brev fra Ebbeskov

Tak for kortet, vi fik i Mandags. Det havde da ikke været så længe på rejse. Dit snavsede tøj må du gerne sende så snart som muligt. Det var jo meningen, vi skulde damptærskes sidst i næste uge, så vi havde godt nødig at vadske først, men vi vil gerne have dit tøj med. Nu har vi fået regnvejret, vi har gået længe af længtes efter. I Mandags regnede det hele dagen. I går også noget og det lader til at blive stadig regn i dag, så det går jo ikke så rask med tærskningen, når det er så udstadigt. Vi blev helt færdige med høsten d. 22. Hvedestakken er en stor kæmpe på 24 læs. De andre nogle småpurke, særligt Havren, kun "Glæs og lidt ?". Jeg kan da så tænke I ikke har indhentet endnu, derovre har det vel også regnet. Hvordan går det jer med den elektriske kraft. Har I nogen, lys har I vel. Vi har begyndt og må tænde lyset lidt om aftenen. Det bliver jo tidligt mørkt særlig nu det er gråvejr. Til september kan vi da glæde os til at få en pot Petroleum. Vi har slet ingen ting. Det er knapt med Karlepladserne i avisen. Der står en i dag hos P. Jakobsen i Alslev, men han skal malke, så den bryder du dig vel nok ikke om. Jeg har også set den, du har skrevet til, men det er jo ikke sikkert, du hører fra den. Det er nok ikke værd at tænke på pladsen hos Kristian (i Stubberup). Jeg synes ikke, han bryder sig så meget om det. Det var jo også mest for, hvis han blev indkaldt. Men det kan være han bliver fri. En gang imellem lader han til han ikke vel have uden Ejner, men han skulde jo også have sagt besked til Godtfred, så det er nok bedst at slå det ud af hovedet. Det var da også mærkeligt, hvis der ikke skulde blive en anden plads. Der kunde passe. Johannes går også og kigger efter plads. Jeg tænker nok folk vil indskrænke sig i vinter med karle. Der er jo ikke så meget at tærskes og ikke så meget Kreaturer (særlig svin) nu har vi 4 tilbage som skal være til at slagte, de 11 Far købte ser ikke videre lovende ud. Soen er ved at fare nu. I Søndags var Ingrid og Kristian, Anna og lille Frede ude hos Alfred. Det var

pænt af dig, du huskede Rigmor ¹¹ Hun var så glad for det pæne kort, du havde sendt hende. Hun havde gået med det hele dagen. Vor Anna havde også sendt hende et, men dit blev vist foretrukket. De havde da ogsaa sagt de skulde sende et billede til dig. De er bleven fotograferet på prospektkort. Jeg har været henne og kigge i Næstved Tidende. Der er kun meget få pladser, så er der endelig en, så er det til September. Men vi håber nok der kommer en, der kan passe til dig. Jeg talte om vi havde nødig at sætte et stykke i avisen og søge om plads, men jeg synes ikke der skulde stå noget navn under. Nu er der kun 2 måneder til November. Jeg vilde også gerne havde du skulde komme noget nærmere herhjem ad. Ingrid sidder på loftet og laver sække. Drengen går og pusler lidt om derude. Johannes har været kørende for far til Fakse. Han skulde i Banken og jeg skal hilse dig fra dem alle og så en kærlig hilsen til dig lille Jense fra Moder. P.S. Det er da godt dit ben er bedre men hvordan går det med at få strømper på det for du må da ikke gå barbenet nu. Det er alt for køligt, særlig nu det er så vådt. En hilsen skal du da have fra mig. Jeg gaar og er ked af at det regner. Det er lige godt bedre når solen skinner en gang imellem. Din søster Ingrid.

Tirsdag eftermiddag – Brev fra Moder – omkring Oktober 1917

Kære Søn. Tak for brevet, vi har fået. Vi har næsten helt opgivet at søge om nogen Plads til dig. Du har måske ellers gået i den tro, du skulde til Toksværd Sogn, men vi hørte slet ikke noget derhenne fra. Det lader til her bliver så mange ledige karle heromkring. Marie fra Tokkerup (*Axels kone*) sagde i aftens, da vi var til fødselsdag med Anne. Der havde været tre karle og byde sig til derovre hos Karen Marie i Værløse. Den ene vilde da være der i Vinter, bare for føden og på Alslevgarde er de også lige glade enten vil de vil blive eller ej. De byder 10 kr. om måneden. Vi har haft kontoristen i dag. I går fik han brev fra en farbroder han har og bor en 5 minutters gang fra Gadstrup Statio om han ikke kunne skaffe ham en karl hernede fra, men så samtidig fik han et kort, at pladsen var optaget. Det havde ellers lige været en plads for dig. Det var en hel ny gård, 40 Tønder Land, der var så en konfirmeret dreng til. Det var en ½ mil fra Alfred siger han. Så det havde været meget rart, men det skulde vel ikke være sådan. Vi har talt om, hvis der ikke blev nogen særlig god plads at ibyde, du så hellere skulde komme hjem i Vinter. Johannes kan jo ikke være helt ene alligevel. Her kan vel nok blive lidt til jer at bestille, men synes du ikke om det, så får vi jo søge og se om vi kan finde noget. Men lønnen bliver nok lille i Vinter. Det kunde jo også været, der kunne blive en god plads endnu. Nu får du skrive, hvad du synes om det forslag. Fik da været il Efterårsmøde i Søndags. Det lader til her er en 4 – 5 som skal over på Ollerup i Vinter. N.L. Peter, frk. R, H.Kr. yngste søn fra Hovby og nogen fra Hylleholt Sogn. Johannes og Lars og de fra Rejnstrup var i Havnelev og hørte Bak? Sidste Torsdag. På Fredag kommer Klaes Berentsen og Dam fra Brøderup til Karise. Der vil vi gerne hen. Fader skal til København Torsdag og Næstved Fredag men vi andre kunde da nok tage derhen. Jeg har ligegodt fundet en gammel trøje, som du nok kan have og skifte lidt med. Vi kan nok sende den på Torsdag. Så er den vel derover senest Lørdag. Vi kan vel putte lidt Pærer i lommerne. Vi har haft travlt med svedskesblommerne. Der er jo blæst en mængde ned. De har vi fået 8 Øre for. De bedre 15 Øre, så det er jo en god pris. Bu er Johannes kørt til Tokkerup med kasserne. Nu er Stalden sånær (færdig), Så på Lørdag kan de vist trække køerne ind. Men det andet er jo ikke færdig endnu. Lars kører Statsæd op. Han skulde have 1 Lam med hjem, Fader har købt. Nu må jeg holde op. Ingrid skal cykle op med brevet. Hun skal til Fakse med det samme. Nu skal vi til at tænke på Vinterhattene. Kan du bruge din hat til at rejse hjem i. Det kan du måske. Lev nu vel og vær kærlig – hilset fra os alle. Din moder. Så husker du nok at høre efter pakkerne på Lørdag. Nu er der jo ? om aftenen.

¹¹ Alfreds og Ane datter, født 25. august 1912

Brev fra Karlsrunder 4. oktober 1917 fra Kristian Pedersen

Jens Jens Aage uden og ? Tak for Brevet som jeg har modtaget for nogle Dage siden og hvoraf jeg ser at du har det godt, hvad der selvfølgelig glæder mig. Jeg kan forstaa at du er ikke rigtig godt tilfreds med Pladsen og saa kan Tiden ? være lang. Det mærkede jeg nok i Fjord over på Lolland. Naar du nu kommer til Sjælland igen maa du se en Tur ud hos mig. Det kunde du vist nok faa Tid til om du ogsaa er noget optaget af se paa Asta, som du jo saa godt kan lide. Hvad man jo ikke undres over, naar hun er saa køn som du siger. Jeg har nylig været til Bal og morede mig meget godt, for hun var ikke med. Hans var ogsaa med og var vældig paa Jagt efter sin Flamme, men der var jo optaget. Vi har ogsaa være til Rundskuedag i København og var forskellige Steder og sluttede af i Tivoli. Det var en dejlig Tur, kan du tro. Den skal vi nok gøre om næste Aar hvis vi faar lejlighed. Hans skal vistnok snart indkaldes maaske d. 18. saa der er jo ikke længe igen og saa er han jo forsørget de første 1 ½ år. I Morgen Aften skal jeg til koncert og Søndag til Præmieskydning og Bal, så jeg er svært optaget i denne Tid. Vi pløjer ellers hver Dag og har kørt Gødning ud. Rugen og Hveden er kommet op og er helt grøn nu men nu skal jo snart til at luge Roerne op og saa er det snart forbi for i Aar. Nu ikke mere for denne Gang. Blot en venlig Hilsen fa Kristian Pedersen.

Postkort fra bror Lars Faxen 6. oktober 1917 sendt til Bregnemose, Fyn

Kære broder. Vi sender saa en Pakke til dig i Dag. I har vel ikke noget og bestille derover. Her har vi dag ikke noget. Vi er færdige med at pløje og vi har kørt al den Gødning ud som vi har. Ja, det lader jo ikke til at du får nogen Plads så du kommer jo til at gaa herhjemme og drive. Hilsen fra Lars.

Langagergaard (ved Karlsrunder?), 9. oktober (1917?) Brev fra Hans Jensen

Kære Jens. Tak for kortet, ja du må undskylde for det gaar slet ikke med datteren og det havde jeg for resten heller ikke tænkt på at det skulde. Men det gaar udmærket med Høsten, kan den er vi færdige med for 14 Dage siden og vi har ogsaa tærsket. Det blev vi færdige med i Fredags. Ja, det gav omtrent 18 Fold baade Hvede og Byg. I disse Dage laver vi til til at saa Vintersæd. Men nu kommer det bedste. Jeg var til Rundskue? I Gaar. Du kan stole på at der var noget at se. Først var vi på Karslberg saa hvordan at de dejlige Øl bliver lavet. Derefter var vi på Allers Papirfabrik. Det var ogsaa interessant. Så var vi i de Kongelige Stalde. Du kan tro der var nogle dejlige Oldenborgere og nogle sjove gamle Vogne og Seletøj. Derefter var vi inde på Frederik den 8. (Dampskib) Det var meget flot. Hvis du har tænkt på at stikke til Amerika, vil jeg anbefale dig at tage med den Damper, saa saa vi Raadhuset og Brandstationen og var så henne og spise og gik så i Tivoli. Der var skam Fest af alle slags, Rutsjebanen, Gynges, rullende Brover, Løse Trappetrin og Busturen? var god kan du tro. Skørterne fløj Damerne over hovedet, så det var farligt at se. Nu skal jeg ud at blive saa jeg faar føre det færdigt i Morgen Mandag og Middag. Vi kom først hjemme ved Midnat og var meget trætte og saa sov jeg det meste af Søndagen og var til Bal i aftes. Det var for resten kedeligt så nu får du ikke mere denne Gang. Nu med en Hilsen fra K og mange fra Hans Jensen – skriv snart.

Brev fra Ebbeskov uden dato – Moder skriver

Torsdag formiddag. Nu har jeg siddet og syet lidt på den gamle Trøje. Jeg tænker nok du kan have den og gå med den i roerne. Den er måske næsten bedre end den røde. Men den er vist lidt "skør"? Men den holder da lidt. Pladser er der ingen af. Der var en i Næstved Tidende i Snesere hos Hans Poulsen. Ham, der har været formand for Elevforeningen i Brøderup. Men Kristian siger der er ikke værd at være. Han kan ikke have folk. Han har nok sommetider haft Polakker. Vi vilde gerne havde du skulde sende dit snavsede Tøj hjem. Vi skal vadske hen midt i den her uge, som nu kommer. Eller er der jo så meget af dit Tøj er snavset, når du kommer hjem. Du må helst sende det med det samme. Lev vel og ha det godt - det ønsker din Moder. Men skriv nu hvor meget af det, vi behøver at sende

tilbage til dig igen. I går var de ude og tage Kartoffler op, men de er ikke færdig. I dag henter Johannes Grus til Tokkerup og Lars skover til H.P.

Brev fra Ebbeskov uden dato – Moder skriver

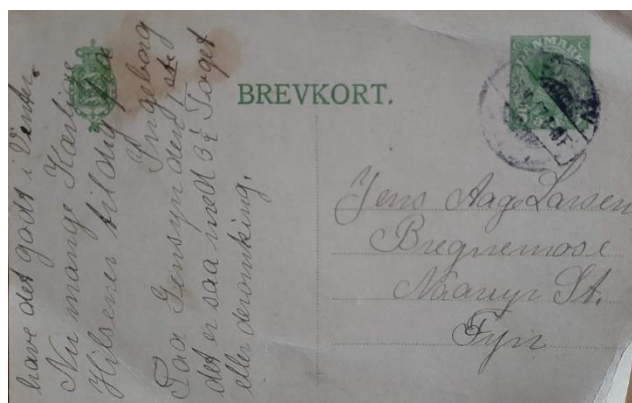
Medens Inger har travlt med at pakke posen, vil jeg skrive et par ord, når bare den nu ikke er for længe om at rejse derover. For der er lidt blommer som nok ikke kan holde så længe, pærerne og æblerne kan gemmes lidt. Der står en Plads i Avisen hos den Tvedegård, vi var sammen med ude hos N.P. Vittenbjerg. Det kan godt være vi ringer til den, når Fader kommer hjem, men han kommer ikke før i morgen aften. Men det kan jo også være der kommer flere endnu. Fader ved ikke Johannes har sagt, han ikke vil være ene og det synes jeg, han skulde vide først. Hilsen fra os alle. Det var nok forkert dato jeg havde skrevet på brevet. Vent ikke for længe inden du tager Uldtrøjen på. Vi sender begge de hvide trøjer. De er da til at gå med uden på. De hvide bukser og den ene vest, har vi beholdt. Denne gang har vi ikke noget mærke til dig.

Postkort fra Ebbeskov d. 16. oktober fra Moder sendt til Bregnemose

Kære Søn. Tak for brevet. Jeg vil blot skrive et par ord. Vi har ellers travlt i dag. De har begyndt at køre Roer sammen, så Ingrid er ude og hjælpe dem. I aften skal vi til fødselsdag i Rejnstrup med Jens. Han skal til Jylland i vinter på en landbrugsskole. Den er vist nær ved Maries hjem. Jeg har skrevet et par ord til Ingeborg. Det lader jo til hun kommer tillige med dig. Det bliver nok meget sent at rejse den dag, så I kommer da nok til at være belavet på at bliver over et eller andet sted, da særlig hvis I ikke kommer tidlig afsted. Nu må du da se at få pakket dit tøj godt og bind så godt om Kassen. Der bliver ikke handlet så godt med det, særlig i de dage hvor der er så meget. Tag lidt daglig tøj i den Kuffert du har, så du kan have det med dig hjem. Det kan jo godt være, der går nogle dage inden det andet kommer. I Søndags var Anna hjemme. Kristian og Aksel også. Anna håber at få fri, så hun kan komme hjem og hilse på jer om Søndagen d.4. Vi skulde gerne se at få fedet Gæssene lidt til Mortens Aften, men vi har ikke ret meget at give dem. Det passer jo godt, du kan komme hjem og være med til at slagte dem. Hilsen fra os alle. Lev vel fra Moder.

Brev fra Søster Anna – inden Jens Aage forlader sin Plads på Fyn Oktober 1917

Kære lille Broder. Tak for Brevet. Du skal lige have et par Ord fra mig inden du skal rejse fra Fyen, nu ses vi forhåbentlig ellers snart. Ingeborg kommer vidst hjem første Søndag i November så vil jeg se om jeg ogsaa kan faa fri. Så synes jeg det kunne være dejligt om vi kunne komme til Alters. Jeg har ikke været til Alters siden i fjor Efteraar. Jeg har tænkt og skal en Tur hjem Søndag, så er det fem uger siden, jeg har været hjemme. Jeg har slet ikke haft fri siden min ferie. Det vil sige, jeg var til Konfirmation i Ulse en søndag, men jeg kørte da ikke før halv fem om Eftermiddagen. Jeg har begyndt at sy. Jeg har været deroppe to gange. Jeg vil nu slutte med mange Kærlige Hilsener og paa snarlig Gensyn din Søster Anna.

Brev fra søster Anna – lige før julen 1916 eller 1917

Kære broder. Mange tak for billeder. Der ligner jer rigtig godt nok. Jeg synes bare at jeres kammerat(er) ser noget gammel ud. Nu er der ikke ret længe til Julen. I glæder jer vel ordentligt til I skal rejse hjem. Det er så første gang, du skal holde ferie og være hjemme, så bliver du da fri for at skal gå og fodre medens de andre sidder i Stuen. Jeg vilde også meget gerne være hjemme til jul, men jeg kommer desværre ikke før til Nytår. Den anden Pige skal rejse til Juleaften. Det bliver jo noget trist for mig og skal holde Juleaften uden Juletræ. Det har jeg aldrig prøvet før, men jeg har jo ingen grund til at klage. Der er mange som får en meget dårligere Jul end jeg. Ingrid og jeg var begge ude hos Alfred i går, men Alfred var ikke hjemme. De har det ikke så godt derude. Kirstine (Alfreds kone) er ikke så rask og hendes moder lå i sengen og Drengen er der jo ikke så meget ved. Leonhardt må ordentlig tage fat sagde Kirstine. Han gjorde sommetider rent i lalle svinehusene og sommertider i kostalden med. Hans hud var også helt hård inde i hænderne af at tage på værktøjet. Det bliver ikke ret langt brev du får eller også vi kan kalde det langt, men nu må jeg slutte. Jeg skal i seng. Vi ses forhåbentlig til Nytår. Mange kærlige hilsener fra din Søster Anna. Hils Lars.

Ebbeskov, d. 11. januar. Brev fra Moder

Du er vel begyndt at længes efter at høre fra os. Tak for dit brev, vi fik det samtidigt med et fra Anna. Sikke noget kludder med jeres rejsegods. Det skulde da vel komme samtidigt med jer, var Lars så forsynet med lagener, så han kunde meddele dig et par eller I nøjedes med hver et. Har I fået byttet hvide benklæder. Du glemte nok Lars fødselsdag (bror født 10. januar 1893) i går. Vi fejrede den herhjemme. De fra Tokkerup (bror Axel og hans kone Marie), Jens fra Rejnstrup, Anna og selvfølgelig Lars var her. Emilie huskede da nok, det hun havde lovet, en fin lille sutteflaske og rangle samt to store klaser Vindruer, fik han. Nu skal vi have varmet den chokolade, vi levnede i aftes. Jeg har sat den ind i kakkellovnen nu. Det er aften, kl. er 8. I dag har Johannes kørt roer ind. Har har tømt den første kule nu. Han har haft meget tidsfordriv med Aljepumpen. Han nåede en dag og fik kørt 4 ½ ? tønder? Ud. Den er vist kasseret nu, så skal vi have en ny pumpe. I morgen skal Fader til Næstved og have møde med Overskatterådet. De skal op og havet vide, hvor strengt det skal være i år med skatten. Der bliver vist nogle høje imellem. Så rejser Fader til København derfra. Det er vist noget angående vejsager. Vi har da med til Jubilæum for Jens Larsen og N. Kristensen i mandags. Det var noget af en pæn fest, men det var så koldt i begge salene, så vi frøs og jeg har været forkølet siden. Men det er da bedre nu. Jens Larsen overrakte til Hjælpekassen et legatbrev på 5000 kr. Så det var en meget pæn gave. Jeg har ikke husket at tale om Avisen til dig i dag og nu bliver det ikke før Fader kommer hjem. Den bliver bestilt. Det er vel Østbladet, du vil have – altså Folkebladet. Det er fredag i dag. Vi vasker storvask. Ingrid er ene om det. Jeg skulde gerne gøre lidt af hendes arbejde. Hun har også været så forkølet og er ikke rigtig kommet over det endnu. I dag har nr. 10 kælvet og fået en stor kviekalv, så skulde han jo gerne leve. De andre to ser ikke ud som de er lige tæt ved det. Lev nu vel og vær kærlig. Hilset fra os alle, din Moder.

Onsdag aften. Kære Broder. Nu når du så kommer over til Højskolen igen, længes du vel også efter at kommer der igen til dine Kammerater. Jeg havde ellers ventet at høre fra dig. Du kan ellers tro, at jeg har travlt i disse dage. Vi lavede stor middag i går. De var fireogtyve. De fik fire retter mad og to slags Is – så knas. Det var jo meget fint. Så vi kom noget sent i seng. Og så begyndte jeg allerede at blive søvnig. Kl. 1.30 da vi kom i seng, men det var så lang en dag. Op om morgenen kl. 6, synes du ikke. Jeg går i sådan en spænding for jeg skal have spurgt fru en om jeg må rejse til maj. Jeg har fået lov hjemmefra. (Tirsdag d. 23.) Ja, nu har brevet ligget i nogle dage, så skal det alligevel være alvor at det skal være færdig. Så du sådan tager plads så lange borte, synes du ikke, det er for lang, så du kommer til at længes hjem. Du må jo huske på, at der er stor forskel på at være på Højskole og så have en

plads. På Højskolen er der jo så mange adspredelser, men i en Plads kan der jo somme tider være trist også, tænker du nok. Bare at jeg kunde tage en lille Tur hjem og hilse på dem, men det bliver jo ikke så let, når du er så langt borte. Ja, jeg tror nok at jeg rejser herfra, så kan jeg få den plads som Olga fra Kissendrup har. Hun skal jo rejse og hun har anbefalet mig pladsen. Jeg har talt om til Fruen her om at få lov til at rejse, men der er hun ikke så glad for. Men jeg har jo ikke talt noget om den Plads. Det er altså ikke helt bestemt endnu om jeg må rejse. Jeg har talt med Fader og Moder i dag. Moder har nok gået og være forkølet i en Tid. Hvad siger de dog til, at du rejser så lang bort. Nu skriver du nok og fortæller, hvad det bliver til – om du får Pladsen. I går havde vi også et stort Middagsselskab til, så vi kom jo også noget sendt i Seng, så nu begynder jeg at blive søvnig. Løber I noget på skøjter der over. I søndags var vi ude på Isen. Der var lavet en Karrusel. Det var en Pæl, der var slået ned i Isen. Og så var der en lang stang, der var slået fast i den. Og så kunde de gå rundt. I enden var der bundet en slæde. Så du kan tro at vi sad og fik en rask køretur. Nu en kærlig hilsen fra din Søster Ingeborg.

Vejsgård – Torsdag eftermiddag (lige efter pinse) Kære Broder. Tak for Brevet. Hvordan gik det så for dig i Pinsen. Kedede du dig meget. Det var ellers et dejligt vejr til at komme ud og more sig i. Jen var ene i Pinsedagene. Eline – den anden unge Pige. Hun var hjemme hos sine forældre. Hun rejste om Lørdagen og kom igen Tirsdag Aften. Så det var jo en hel god ferie. Pinsedag var jeg næsten ene hjemme. Frk. Eriksen og Hr. Eriksen var til Selskab. Ja alle Drengene var her jo, men jeg havde det ellers meget roligt. Anden Pinsedag var jeg i Skoven om Eftermiddagen tillige med de to store Sønner. Den ældste erovre på Fyn. Han er Elektriker. Han var hjemme nu i Pinsen. Han er rejst i Dag. Vi kørte ved halvfjertiden. Det var nede ved Korsør. Der er nemlig Musik hver Søndag så det er helt rart at komme der. Der kommer også mange. Jeg har været der engang sammen med Eriksens og nogle Naboer. Nå, da vi så kom i Skoven gav mine kavalerer Sodavand og så lidt længere hen da vi havde været lidt omkring i Skoven gav de Kaffe. Nede i Skoven traf jeg Mary Jensen Forlev. Hun kendte mig godt. Jeg blev inviteret hen til hende. Det er ikke så langt herfra. Hvornår har du tænkt og skal en tur hjem. Det kunde være morsomt – kunde vi følges ad. Jeg syntes, det er så længe at vente til Faders fødselsdag (Jens Kristian Larsen har fødselsdag d. 21. august), synes du ikke. Jeg har fået Kort fra Anna i dag. Hun skrev at vi skulde følges ad, når vi skulde hjem. Så kunde du cykle til Nyborg og så cykle her op til mig. Du kunde nok finde Vej her til og så kunde jo så enten Cykle eller eller også kunde din cykle blive stående. Syns du ikke om det? Jeg er ellers lige godt tilfreds endnu. Jeg ved ellers ikke noget nyt at fortælle dig. Anna skrev jo i dag at der blev ikke noget elevmøde på Ollerup. Så kommer vi vel ikke over på Fyn og besøger dig. Vi har været ene hjemme i et par dage Hr. og Frk. Eriksen er i København, men kommer hjem i Aften. De er meget ude. Jeg kan næste ikke nære mig for at klø på mine arme og hals. Jeg har så mange myggestik så de er næsten ikke til at tælle. Dem får jeg om natten. Vores vinduer står jo åbnet. Her er nogle store Frugttræer uden ofr, så kan jeg næsten ikke få lov til at sove om natten. Nu må jeg slutte med en kærlig hilsen til dig fra din Søster Ingeborg. Du kan da hilse Thorvald.

Udateret brev fra Anna fra Vejsgaard – forår lige før pinse.

Kære lille Broder. I aften skal det være med at skrive til dig, for jeg har ikke Lyset til at sy, da jeg er blevet sent færdig. Jeg og den lille Pige er ene hjemme. Hvor er det dog et yndigt vejr i aften, mon det er lige så godt ovre på Fyn. Jeg synes, det er så dejligt, som det vel kan være og Gøgen kukker nede i Skoven. Nu går du vel og rigtig nyder det gode vejr. Er det en pæn egn, du er på? Hvor er det godt at du er så glad for at være der og det er så flinke folk. Ingeborg er jo også godt tilfreds med at være dernede. Det går da også bedre med mig men jeg kommer jo aldrig til at føle mig hjemme her som I to jo nok gør, hvor I er. Jeg må altid sidde ene på mit værelse. Jeg har såmænd ellers ikke så lidt frihed om Eftermiddagen nu når vi ikke har noget særligt og skal. Det kunde jo ellers have været rart at få dig hjem en Tur i Pinsen, men det er vel ikke til at risikere at rejsen ud nu, der er så lidt Tøge der

går. Billetterne skal bestilles forud. Jeg ved ikke om jeg kommer til Ollerup i Sommer. Jeg vilde jo ellers gerne, men jeg ved ikke, om jeg kan få samlet så meget Mod, at jeg kan få spurgt om det. Johannes og Lars kommer jo derover om alt går efter bestemmelsen. I år er der jo også nogle derover, vi kender, så det kunde jo være overmåde morsomt. Nu må jeg til at slutte. Det bliver mørkt. Nu vil jeg ønske dig en god og glædelig Pinse. Mange Kærlige hilsener fra din Søster Anna. P.S. Jeg hører vel snart fra dig. Jeg synes godt at du og Thorvald kunde køre ned og besøge Ingeborg. Det kunde da være morsomt for jer alle tre og den Tur kunde da sagtens ordnes på en dag. Der er vel ikke længere, end vi har til Roskilde. Hils Thorvald fra mig, når du ser ham.

Det næste brev, som jeg er i besiddelse af, er fra 8. november 1921

Brev Ebbeskov 8. november 1921 (Jens Aage på Ollerup?)

Kære Søn. Tak for Kortet som vi fik, hvor vi kan se, at Du er kommet godt derover. Nu har vi faaet Vinter. I Morges havde det frosset 5 Grader. Der er jo ikke saa lidt paa denne Aarstid. Vi er da ikke blevet helt færdig med at pløje. Vi har elv 1½ Td Land Grønjord tilbage. Men det faar vi vel nok pløjet. Det er jo da ikke sikkert, vi skal have Vinter vedblivende. I Dag har de flyttet Høet frem så vi kan faa Plads til Hveden, som vi vel saa flytter ind dersom det bliver ved at være Vinter i flere dage. I søndags var vi oppe og høre Dr. Moltesen (må være folketingsmedlem for Venstre, Laust Moltesen). Det var et udmærket Foredrag, han holdt. Men der var vel næppe stort mere end 150 Mennesker, da det jo var et meget ugunstigt Vejr. Vi har i dag faaet kort fra Buus? Om at komme til Møde i Haarlev d. 12. men det kommer Du vel næppe. Jeg lægger det i Brevet saa kan Du jo skrive til ham, dersom det er nødvendigt. Det er et voldsomt Stormvejr, vi havde Natten mellem Søndag og Mandag, men her er da ikke sket store Ulykker. Det har været lidt Spetakler ved Ladepladsen, dog er det ikke så meget. Ja, nu maavi jo se om vi kan klare os i Vinter for det varer vel nok ikke saa længe inden Johannes rejser, blot vi maa være raske gaar det vel nok og jeg vil da haabe at Du saa vil komme hjem til os til April. Naar Du kommer hjem til Jul, må vi saa tale om hvordan vi skal til Sommer, om vi skal beholde Peter eller vi skal have en anden. Jeg ved jo heller ikke om han vil blive længere. Lad os nu snart høre lidt fra Dig. Jeg skal hilse fra alle herhjemme og til Slut en kærlige hilsen fra Moder og mig Din Fader Jens Kr Larsen.

Ebbeskov, d. 12. november 1921 Brev fra Fader

I gaar sendte vi Dine Cykle. Johannes var oppe hos Busk og fik lavet den og sendte den saa med det samme saa jeg haaber at du kan have den senest i Morgen eller på Mandag. Hermed sender vi saa Løgten og Karbid (Karbidlygte)

Du har vel faaet et Brev, der kom til Dig som vi saa omadresserede. Det var vel fra en af Dine Soldaterkammerater. I gaar var Lars Olsen og jeg nede hos Præsten ved Ladepladsen for Johannes og Elna og i Morgen bliver der så lyst første Gang og der bliver altsaa udlagt den 27. ds. Jeg antager næsten at Brylluppet bliver enten den 30. November eller den 1ste December.¹² Jeg ved saa ikke om Du vil rejse hjem til Bryllup men Du vil i al Fald faa nærmere Besked. I Dag slagter vi en stor Gris. De er vist snart færdige med den. Blot vi nu kan klare os i Vinter for Johannes rejser vle nok saa snart han har haft Bryllup. Vi har jo lidt Grønjord at pløje endnu. Hvornår det kan lade sig gøre ved jeg ikke. I Dag sner det helt godt. Jeg skal hilse dig fra alle herhjemme. En kærlig hilsen fra Moder og Mig. Din Fader Jens Kr Larsen.

Ebbeskov, d. 19. november 1921 Brev fra Fader (til Ollerup)

Kære Søn. Nu kan jeg da fortælle dig, hvornaar Johannes skal have Bryllup. Det skal nemlig være Tirsdag den 29. ds. Det vilde vel næsten passe bedst for Dig at rejse hjem om Søndagen. Så kunde vi da have lidt Nytte af dig om Mandagen. Jeg skal sige fra Moder, at du skal prøve om du ikke kan vadsket din Manchetskorte som du så skulde tage med Hjem. Det øvrige Tøj er herhjemme. I gaar og i Dag er Johannes i Kjessendrup og være med til at pløje. De har vist en del tilbage og vi er jo nu helt færdig. Jeg tænker ikke, vi faar ret megen nytte af ham mere, for der bliver vel en Del Forberedelser til Brylluppet. Nu har vi da faaet Tøvejr igen. Vi har da faaet dækket alle Roerne med Tang så nu er vi bedre forberedt til at tage mod Vinteren. Vi fik da Dit Brev, hvor Du skriver at Du har modtaget Pakkerne, men Du har vel nok faaet cykling. Det skriver du intet om. Ja, nu tror jeg nok, jeg vil slutte for denne Gang. Lad os nu høre naar vi kan vente Dig hjem. Hilsen fra alle her i Hjemmet og fra Moder og mig. Din Fader Jens Kr Larsen.

¹² Johannes og Elna blev gift allerede den 21. november 1921 i Hylleholt Kirke.

Foto fra ca. 1930. Ingrid, Ingeborg, Jens Kristian og Birgitte. Måske fra haven, Rønnedevej 20 i Faxe, som Jens Kr og Birgitte og Ingrid flyttede til ca. 1925. Ingeborg arbejde hos apotekeren på Faxe Apotek, der lå lige overfor.

Ebbeskov, d. 10. december 1921 Brev fra Fader (til Ollerup)

Tak for Brevet, som vi fik fra Dig. Nu maa Du se at blive fri for Din Forkølelse inden Jul. Det er vel disse Idrætsøvelser, som I vel har i det fri, der gør, at I bliver forkølede. Vi er da raske og har det godt hjemme. Nu har vi da haft Tøvejr, men I Nat har det frosset lidt igen. Men det bliver vel næppe til videre. Nu tror jeg da, vi er blevet færdige med Brylluppet. Vi var der igen i Mandags. Jeg tænker det var tilligemed de sidste af dem, der havde givet gaver, men ikke var med til selve Bryllupsdagen. I Onsdags var Johannes hjemme og var til til at sende den ene Gris vi havde tilbage til Slagteriet. Den ene af de unge Søer farede igaar og fik 7 Grise. Hun har dem da alle endnu. Vi havde faaet dem skilte fra hinanden. I Søndags kælvde nr. 6 og fik en stor Tyrekalv som vel faar lov til at leve. Jeg tør ikke købe nogen fra et fremmet Sted paa Grund af Mund og Klovsygen og vi skulde jo have tillagt en Tyr. I Dag er der så kun 14 Dage tilbage til Juleaften. Jeg tænker, vi hører lidt fra Dig forinden om hvad Tid, vi kan vente Dig. Det bliver vel i alle Tilfælde senest om Fredagen, Du kommer. Nu har Niels Jensen købt Gaard til Johannes i Vindbyholdt. De har købt Ole Henriksens Gaard i Vibede for 46.500 kr. for den "nøgne"? Gaard. Jeg synes det er meget dyrt og det synes da alle dem som man taler med. Men de kan nok ikke forliges at bo sammen med Marens? Ja nu vil jeg slutte for denne Gang. En kærlig Hilsen fra os alle i Hjemmet. Din Fader Jens Kr Larsen.

Ebbeskov, d. 17. december 1922 Brev fra Fader

Tak for Brevet som vi fik fra Dig, hvorefter vi ser at du kom godt over. Vi er da raske og har det godt. Det bliver ved at være Vinter her hos os, men her er da ikke kommet saa megen sne, saa det er blevet Kaneføre. Johannes har ligget i nogle Dage. Han begyndte i Søndags. Vi var nede og besøge ham i Søndags Aften. Han har da ikke været saa meget syg. Han har svedet saa meget og ikke kunnet sove og saa har han noget Hoste. Jeg var inde og se til ham i Eftermiddag, med det samme jeg var paa

og til bestyrelsesmøde i Sygeplejeforeningen. Da mente han, at han vilde op i Morgen. Hos Niels Jensen i Rejnstrup laa baade Jens Nielsens Sofie og Jens og Marie samtidig, men de er da begyndt at være oppe igen. De har vist også ligge en Omgang nede hos Bedstefader, men det lader da til de slipper over det paa et par dage. Saa det er jo temmelig mildt. I dag har vi sendt 7 Grise til Slagteriet. Kristian kom over og hjalp os. Han sendt selv 6, men Jens fra Rejnstrup havde de en med. Der er da død en til af de smaa grise. Jeg ved ikke om vi skulde lade den gamle So komme til Orne en Gang til. Man ved jo ikke om det kunde hjælpe naar hun kom til en anden Orne. Jeg synes ikke, der er nogen af dem, vi har der er værd at lægge til, saa skulde vi bytte med Kristian. Naar Du skriver lad mig så høre hvad Du mener. Det var jo ikke ret længe inden vi kommer til at køre Gødning ud, når blot Johannes maa snart blive rigtig rask igen, saa haaber jeg han hjælper os. Jeg glæder mig meget til du kommer hjem til April, nu vil haabe ønske at Du maa kunde blive glad for at være hjemme hos os. Saa synes jeg, vi kunde have det saa godt, naar vi maa være raske alle sammen. Hvis vi kan faa en Kasse, sender vi nok lidt Æbler over til dig en af Dagene. Ja, nu vil jeg slutte for denne gang. Jeg skal hilse dig fra Moder og Ingrid. De sidder og strikker og læser lidt. En kærlig hilsen fra Din Fader Jens Kr Larsen. Lad os nu snart høre lidt fra Dig.

Ebbeskov, 5. februar 1922 Brev fra Fader

Kære Søn. Tak for Dit Brev, som jeg blev meget glad ved. Jeg har gået og været lidt bange for, at Du skulde være ked af at komme hjem, men nu ser jeg at dette ikke er Tilfældet og det glæder mig meget. Nu vil jeg blot ønske, at Du maa blive tilfreds her hjemme hos os. Vi har det godt og er raske, men det er rigtignok en stræng Vinter, vi har faaet. I Morges viste vort Termometer over 10 grader (frost) Det er ogsaa meget koldt. Jeg har travlt i denne Tid med at opkræve Amtstueskatter, der er omtrent 400 Restancer. Jeg har faaet Kristian til at opkræve dem i Stubberup og Rejnstrup og Aksel dem i Tokkerup og Tuehusene, men det er vel ikke stort over 1/10 af dem. Det kniber med at passe på Roerne i denne Tid. Vi må køre dem ind i Stalden, saa de kan tøj fra den ene gang til den anden. No. 5 har da kælvet og jeg har solgt No. 11, men der handlede kun 240 kr. for dem. Peter lader da til at han vil godt blive her til Sommer og vi er blevet enige om at udsætte Bestemmelsen med Sommer til vi ser hvad en bliver. Det kniber jo lidt med at få passet al Ting, som det skal. Det er jo ikke saa godt, som naar en af jer er hjemme. Nu kommer det jo an paa om vi kan klare os til April. Peder har da endnu ikke faaet flækket Brændet som Du kørte hjem. Vi skulde jo ogsaa snart have købet noget mere. Vi sendte 4 Grise til Køge i Tirsdags, men vi har da ikke endnu faaet Regnskabet for dem. Men det kommer vel i Morgen. Paa Tirsdag kan vi sende nogle flere. Dit Tøj bliver nok sendt enten i Morgen eller på Tirsdag, men nu kommer det saa an paa naar du faar det. For det er jo galt med Transporten over Bæltet. Lad os nu snart høre lidt fra dig. Skulde du ikke vise Lægen dit Ben? Dersom det bliver ved med at være daarligt, en Forstuvning er jo under Tiden ikke saa hurtigt at komme over. Ja, nu vilde jeg ønske at vi snart maa faa ende på denne strænge Vinter. Det er jo lidt haardt naar man skal færdes saa meget ude, som jeg skal i denne Tid. Ja, nu tror jeg, jeg vil holde op for denne

Gang. Jeg skal hilsen dig fra Moder og Ingrid – og en kærlig hilsen fra Din Fader Jens Kr Larsen. Du husker vil nok alle Fødselsdagene i denne Maaned. (Ingeborg 8/2, Birgitte mor 21/2)

Ebbeskov, d. 23. februar 1922 Brev fra Fader

Kære Søn. Tak for dit brev, som vi da fik til Moders Fødselsdag. Moder blev ellers lidt ked af det, da Posten ikke havde noget med om Morgen. Men saa var jeg i Fakse og paa Posthuset og Gerner kom straks og gav mig det. De var da hjemme alle dine søskende, om saa det var Anna og Aage, som kom de kørende. Det havde vi ellers ikke ventet. Ja, Alfred var der jo ikke, men vi har da faet brev fra ham og de har det godt. I dag ¹³har vi Kontrolassistent. Vi har da faaet 424 Liter Mælk i dag. Der var 3 Køer, der kælvede i Løbet af nogle dage. Og de var meget lidt golde, men de malker da ikke saa lidt alligevel. Den ene har malket 37 L, men jeg begynder snart at savne Dig meget, for der jo være fornuftig? Om der blev gjort lidt Forskel på Foderet ligesom de malker til og det tror jeg ikke Peter har rigtig nogen mening om. Kunne Du blot snart komme hjem. Vi kan meget daarligt undvære Dig til April. Jeg vilde blive meget glad dersom vi snart kunde faa Brev fra Dig, at Du kom hjem lidt ind i Marts Maaned. Vi har kun 3 Grise tilbage. Vi slagtede en der havde ?syge til Moders Fødselsdag. Den gamle So har jeg solgt og jeg har købt en ung So af Niels Nielsen i Hovby og han var så flink at køre den til Orne inden vi hentede den, så jeg haaber vi har 3 Søer igen. Det er rigtig som du skriver, at jeg er blevet udnævnt til Ridder af Dannebrog. I Mandags var jeg inde og takke Kongen og jeg skal hilse fra ham. Han bad mig hilse hjemme. Jeg rejste ind Søndag Formiddag og var saa ude at besøge Sanglærerens om Eftermiddagen. Om Aftenen var Sanglæreren, Ellen, Ingeborg og jeg i Dagmartheateret og saa de spillede "Christian den anden". Mandag kl. 10 var jeg saa i Audiens hos Kongen, men jeg sad der da til kl. 11½, inden jeg kom ind, for der var jo mange, der skulde ind. Da jeg var færdig, der var jeg ude hos Sanglærerens og spise Frokost og da det var overstaaet, var jeg i Indenrigsministeriet og talte med og takkede Departementschefen og saa bagefter var jeg ude at besøge Høyer. Der spiste jeg saa, inden jeg rejste hjem om Aftenen. Nu lader der næsten som om vi skulde faa Tøvejr. I Dag regner det lidt. Det gjorde det ogsaa i gaar, men i Nat var det Frostvejr igen. Dog er det meget lidt det fryser. Peder (*tjenestekarlen*) er da ikke endnu blevet færdig med at flække Brænde af det jeg købte i Julen og nu har få faaet 6 M til som vi skulde se at faa savet. Jeg har gaaet og været lidt daglig i Skyggen siden forrige Søndag. Jeg var Fodermester og nu skulde jeg saa til det igen paa Søndag, så Du kunde godt behøvt at komme hjem og afløse mig. Ja, min kære Dreng, lad os nu snart høre lidt fra dig. Jeg skal hilse fra alle her, ja, jeg skulde ogsaa hilse fra alle Sanglærerens. En Kærlig Hilsen fra Moder og mig Jens Kr Larsen.

Ebbeskov d. 24. februar 1922 Brev fra Fader

Ja, nu faar Du Brev fra mig hver Dag. Jeg glemte helt i gaar, at Du havde skrevet om Penge. Derfor sender jeg dig nu 50 kr. (*svarer til ca. 1500 kr. i dag*) Hvis det er for lidt, må du skrive igen. I dag rejser jeg til Næstved med Middagstoget. Vi skla have et Udvalgsmøde i Aften og Amdtsraadmøde i Morgen. I gaar havde vi Kontrolassistent. Køerne malkede da 425 L? naar vi nu blot kunde holde den oppe, men det frygter jeg lidt for. Det tømmer stærkt paa Høet, blot Peder ikke giver dem for meget. Nu har vi ikke flere ? end Umage? Til denne Måned ud af dem til 29 ½ kr. men koster de vist 3 a 4 kr mere og det er ? der faar Skylden. I dag skulde vi prøve om det skulde være til at køre lidt Alje ud men jeg ved

¹³ En kontrolassistent var ansat på et Ydelseskonto. Kontrolassistenten kom rundt til medlemmerne sammen med kontrolkassen. Mælken blev vejlet eller målt i en spand, mælkeprøverne analyseret for fedtindhold ved hjælp af Gerbermetoden og ydelsesresultater og foderregnskab indført i gule hovedbøger med sirlig skrift. Da ydelseskontrollen startede for 125 år siden, cyklede kontrolassistenterne rundt, udtog prøver, analyserede på stedet og fik to tal ud af det: Mælkeydelse og fedtprocent. Det tog en dags tid, selv om der kun var syv-otte køer, og ofte spiste han med og overnattede på bedriften.

ikke om det er tøet tilstrækkeligt. Peder er ude og prøve. Vi har prøvet for nogle Dage siden, men da vilde det ikke gaa. Peder bliver her da vist. Vi har endnu ikke talt om Lønnen. Det skal udsættes til vi hører Priserne. En kærlig hilsen fra os alle. Din Fader Jens Kr Larsen.

Breve Ingeborg

Saltø

Brev fra Ingeborg til sin bror Jens Aage fra Saltø, hvor hun lige er starter på sin plads.

Tirsdag aften. Kære Broder. Hvordan gik det jer så med rejsen over til Ollerup. Kunde I finde ud af det? Det var lige ved at gå galt for mig, for da jeg kom til Fodby Station, så var der ingen vogn. Men så telefonerede jeg her ud det må jo have været en misforståelse, sagde Fruen. Så jeg måtte vente på Stationen til Kl. var 9, inden Vognen den så kom. Så det var jo ikke så morsomt for mig og det var jo sådan et regnvejr, men det gik da ellers meget godt. Du kan ellers tro at her er mange Folk. Der er femten, som der spiser her og så er her en 8 – 9 mand, som går her og arbejder. Men de spiser her ikke og her er en Forvalter, og underforvalter og Ladefoged, så det er jo ikke så lidt, synes jeg da. Jeg ved ikke hvor mange Køer, de har, men de vist hen ved 40 heste. Der er en stor længe, som der er kun er Hestestald. Jeg skal se om jeg ikke en gang kan komme omkring og se det alt sammen. Det kunne var være helt interessant. Forpagteren har selv Bil. Det er en meget for en med kalejche over. Hele Familien kan være i den. De har fire børn. De tre går i Skole i Næstved, så Kusken kører dem til Fodby hver morgen og henter dem igen hver Eftermiddag, så de har det meget let. Hvordan går det ellers derovre? Er I delt i som de som plejer. Er du og Lars i et og samme? Nu må du skrive og fortælle mig lidt om det. Men du må ikke vente alt for længe. Nu ved jeg ikke mere at skrive og jeg sidder også og bliver søvnig. Så jeg må hellere slutte med en kærlig hilsen til dig fra din Søster Ingeborg. Saltø Grd? Pr. Hyllinge. Hils Lars fra mig.

Saltø d. 27. februar

Kære Broder. Mange tak for brevet og Billet, som jeg fik fra dig til min fødselsdag. Det er jo et godt billede af dig. Men jeg synes, du kunne trænge til at blive klippet. Jeg har nyeligt været en tur hjemme. Jeg kom hjem Lørdag Aften og rejste så igen Tirsdag morgen. Anna var jo så hjemme og vi traf sammen i Køge. Søndag Formiddag kom Valdemar og Ellen Nielsen og deres Moder. Så vi havde det jo helt gemytligt, kan du nok tænke. Nu har du jo snart ikke lang Tid før du skal være derovre. Du ville vel ellers ønske at du skulle være der et par måneder til. Tror du nu at du kan blive glad for den Plads, som du skal have. Er det ældre folk, tror du at de er flinke? Jeg har ikke gået nogen anden plads endnu. Jeg har ellers skrevet til flere men har ikke hørt fra nogen endnu. Den ene af de, jeg har skrevet til er på en Proprietærgård over på Fyn, men det lader ikke til, jeg hører noget derfra. Det kunne ellers være rart at vide, hvor jeg skulde hen. Jomfruen hun skal også rejse og Stuepigen, så her bliver ordentligt udrykning. Jeg har fået Kort hjemmefra. De har nok fået en lille i Stubberup. Det har du vel fået at vide. Du kommer vel en tur hjem, inden du rejser i Plads. Jeg kommer nok ikke hjem inden Maj, for vi får nok travlt i den sidste tid. Skal Lars hjem og spille videre nu til April, eller hvad skal han? Forleden dag slagtede vi en meget stor Ko. Det var en som var dårlig i benene. Nu må jeg vist hellere slutte for i Aften. En kærlig hilsen til dig fra din søster Ingeborg. Hils Lars.

Her er nogle breve og postkort som Ingeborg sender fra sin plads på Vejsgård tæt på Vemmelev (og Forlev ved Korsør) til sin lillebror Jens Aage – i perioden 1916 – 1917. Postkortene er stemplet fra Forlev i 1917. Her har Jens Aage ”Plads” på Fyn, på gården Bregnemose, tæt på Nårup og Tommerup.

Mandag formiddag. Kære Broder. Hjertelig til lykke på din fødselsdag. (Jens Aage har fødselsdag er 9. maj) Tak for kortet. Nu er jeg så hjemme i min nye plads og er da også godt tilfreds. Her er ikke så meget at bestille, som på Saltø. Der er kun 7 i Folkestuen og 6 i spisestuen. Her er 3 sønner hjemme. Den ældste af dem er 16 og de to andre går i Skole. De er meget flinke alle sammen. De skal ikke have så megen opvartning. Det er da også morsomt at høre at du er tilfreds i din plads. De sagde jo derhjemme at når I fik grød så spiste I af et og samme fad. Det skulle da se at få afskaffet. Jeg vilde da ikke være med til det, var jeg i dit sted. Jeg ved ikke om det kan lade sig gøre at du kommer her til Pinse for jeg tror ikke at her er nogen sted du kan ligge om Natten. Det er ellers meningen at de skal få lave lidt om. Her skal lave nogle flere værelser. Jeg bor sammen med den anden pige og skal blive ved til her bliver lavet om. Det kunde ellers være morsomt nok – kunde du komme Pinsen. Men du kommer nok til at vente til lidt længere hen. Så kunde du jo komme lørdag og blive til om Søndagen. Ja nu må jeg vist vist holde op. Jeg skal ned og begynde på Frokosten. Kl. er lige ved 8. Vi kommer op kl. 5 om morgenen. Venlig hilsen til dig fra din Søster Ingeborg. Vejsgard Forlev St.

Postkort stemplet februar 17, så vidt jeg kan se.

Kære Broder. Jeg kan ikke huske, om det er mig, som skylder dig brev eller har du skrevet sidst. Men det er da længe side, at jeg har hørt noget fra dig. Har du fået nogen plads eller skal du hjem. Der er jo lidt tale om at Lars skal ned til Bedstefaderens, men jeg ved ikke hvad det er blevet til. Det er snart længe siden jeg har hørt noget hjemmefra. Forrige tirsdag var jeg i Roskilde. Anna havde jo ferie. Hun var også der ude. De har haft det godt, når bare ikke Alfred skal ind nu til Vinter, så kunde de jo nok ellers have brug for dig. Skriv nu snart lidt til mig og lad mig høre om du har fået nogen Plads. En Kærlig Hilsen fra Ingeborg.

Postkort stemplet 6. juli 17 til Jens Aage Larsen, Bregnemose, Naarup Station, Fyn.

Kære Broder. Jeg længes efter at høre fra dig. Jeg synes, vi blev enige om at du skulde skrive først. Hvad bliver det så til – og skal du hjem den fjortende, tror du at du kan komme. Jeg har ikke spurgt om jeg kan få fri, men det er jo også tidsnok, når jeg hører om du kan. Du længes vel også snart efter at komme en tur hjem. For det gør jeg. Jeg har fået brev fra Anna og Moder i dag. Moder begyndes at længes efter os to små, det er jo også så meningen, at vi skulde have en lille udflugt, når vi kommer hjem. Jeg skal have inviteret Karen og Helena fra Præstegården til om Søndagen. Hvordan kom du

ellers tilbage til Bregnemose, gik det godt? Nu må du snart skrive for det kan blive bestemt. Dersom det nu bliver Regnvejr, så kan vi jo nok ikke cykle så vi jo med Toget. Nu en Kærlig Hilsen til dig fra din Søster Ingeborg.

Postkort stemplet 15. oktober 1917 Jens Aage Larsen, Bregnemose, Naarup St. Fyn

Kære Broder. Tak for brevet. Du glæder dig vel meget til at du skal hjem og være i Vinter. Så rejser du vel nok hjem d. 1. November. Så følges vi så ad. Jeg har spurgt om det og må gerne, så du må huske at kikke ud i Forlev. Anna vilde jo også se om hun ikke kunde komme hjem medens jeg er hjemme. Jeg fik Brev fra hende i går. Hun skal rigtig have det godt i Vinter. Nu mange kærlige hilsener til dig fra Ingeborg. På gensyn den 1. – det er så med 15.30 Toget eller deromkring.

Vejsgaard d. 25. juni

Kære Broder. Hvordan kom du så hjem forige Tirsdag. Blev det meget sent. Lad mig nu høre, hvordan det gik dig. Tirsdag aften cyklede jeg så en tur ned hos Olga og så kørte hun med til Koncert. Du kan tro at de spillede godt, men de spillede ikke ret mange (numre). De havde sådanne nogle lange pauser, men det var ellers en dejlig aften. Om Onsdag formiddag var jeg så oppe på Stationen med min cykel og mente så at jeg kunde få den når jeg så nåede herud til. Mne den var ikke kommet, men så måtte jeg jo gå herud til. Det begyndte at regne på vejen herud. I har vel nok også fået en del regn ovre hos jer. Her er de vist godt tilfredse med de har fået. Forleden dag begyndte de så på Rugen så nu har Høsten da så begyndt. Bare det nu bliver godt vejr til at høste i? Vi har eller travlt i denne tid. Dagen efter jeg kom skulle vi vaske. Om søndagen kom en Grosserer med Frue. De rejste så ikke før Tirsdag aften og Eline hun er hjemme til sin moders fødselsdag. Hun rejste Tirsdag morgen og kom hjem Torsdag aften og om eftermiddagen kommer her nogle fremmede fra Ballerup – og bliver her også et par dage. Ja, nu begynder jeg at blive søvnig. Klokken er ellers ikke mere end godt atten, men jeg kom også sent i seng i går aftes. Kl. var 00.30. Jeg havde været lidt sent ude og more mig. Jeg var i Sommertheater i Slagelse. Jeg var inviteret med at Jakob Bonne. Vi var fire i selskab. Det var Jakob Bonne, Svend og Arnts? Og mig. Det var ellers morsomt under Forestillingen fik vi først lidt at drikke, og så fik vi kaffe og for al det konfekt vi spiste og da det så holdt op, var vi inden hos en conditor og få lagkage og vin. Så det var næsten for meget af det gode. Nu til slut en Kærlig hilsen fra din Søster Ingeborg.

Tirsdag aften i september. Kære lille bror. Tak for brevet. Nu er det rigtig nok også længe siden, at jeg har skrevet til dig. *Utydigt stykke, der ikke er til at læse* – så havde jeg tænkt på også at skulde hjem. Du kan jo lade mig vide hvornår og hvad tid, du rejser, så kunde jeg da stå på ved Forlev, så vi kunde følges af. Der er et tog som er ved Forlev ved 15.30 tiden. Har det ikke forbindelse til færgen. Det passer ellers godt. Jo vi skal selvfølgelig vente et par timer i Roskilde eller Køge – vist er det i Roskilde. I Roskilde kunde vi jo også sætte Alfred i stævne, så vi kunde få hilst på ham. Det kunde du jo sørge for. Går du noget på jagt derover – for her er de meget ude. Svend, han er en ivrig Jæger og han er jo glad når han kommer hjem og har skudt noget. Her har vi ellers ikke ret meget med lys. Jo, vi har – det er jo nok mere at vi skal spare på det. Og det kan kun tærse en dage om ugen. Og nu skal de af med deres motor. Den ska over på Elektricitetsværket og lave strøm, så kan de slet ikke tærse. De begyndte først forleden dag at tage roer op. De kan lo lade cikorioer o? og de kører dem jo til stationen med det samme. Glæder du dig ikke til at du skal hjem, for det gør jeg. Husker du vores Svigerindes fødselsdag d. 24. september. Ja, nu må jeg holde op. Kl. er lige ved 17.30 og jeg skal ud ned og smøre mad. Du kan være glad for, at du ikke er Karl her. For det er alligevel så ensformigt og med den smurte mad. Ja, jeg skal blive her til Vinter. Det er jo også kedeligt at skifte hver gang. Til slut mange kærlige hilsener fra sin Søster Ingeborg. Jeg har lige skrevet til hjem og til Anna.